

Załącznik do Uchwały Zebrania Wiejskiego Nr 01/2008 r. z dnia 3 marca 2008 roku.

Załącznik do Uchwały Rady Gminy Wilczęta Nr XIV/89/08

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SŁOBITY

GMINA WILCZĘTA

Słobity, luty 2008 roku

Spis treści:

1. Wprowadzenie.....	4
2. Komplementarność kierunków rozwoju miejscowości z celami strategicznymi gminy, powiatu i województwa.....	5
3. Szczegółowa analiza zasobów miejscowości.....	6
3.1. Słobity na kartach historii.....	6
3.2. Położenie i wygląd miejscowości.....	10
3.3. Funkcje, jakie pełni miejscowość.....	13
3.4. Charakterystyka mieszkańców.....	14
3.4.1. Liczba ludności i gęstość zaludnienia.....	14
3.4.2. Przyrost rzeczywisty.....	15
3.4.3. Struktura wiekowa i płciowa ludności.....	15
3.4.4. Struktura zatrudnienia, bezrobocie i problemy społeczne.....	16
3.4.5. Poziom organizacji mieszkańców i ich osiągnięcia.....	17
3.4.6. Działalność sportowa na obszarze miejscowości.....	18
3.4.7. Ocena możliwości prowadzenia działalności kulturalnej, rozrywkowej i rekreacyjnej na obszarze miejscowości.....	18
3.4.8. Działalność organizacji pozarządowych.....	20
3.4.9. Formy kultywowania tradycji.....	20
3.5. Dostęp mieszkańców do usług z zakresu ochrony zdrowia.....	21
3.6. Bezpieczeństwo publiczne.....	21
3.7. Edukacja.....	21
3.8. Stan otoczenia środowiska naturalnego.....	22
3.8.1. Budowa geologiczna i rzeźba terenu.....	22
3.8.2. Warunki klimatyczne.....	23
3.8.3. Gleby.....	23
3.8.4. Surowce mineralne.....	24
3.8.5. Wody powierzchniowe.....	24
3.8.6. Charakterystyka flory i fauny.....	25
3.9. Sfera gospodarcza.....	27
3.9.1. Rolnictwo i rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	27
3.9.2. Przemysł, usługi, handel.....	28
3.9.3. Rynek pracy.....	28
3.9.4. Turystyka.....	29
3.10. Infrastruktura techniczna.....	29
3.10.1 Zasoby i warunki mieszkaniowe.....	29

3.10.2. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna.....	29
3.10.3. Sieć kanalizacyjna i wodociągowa.....	30
3.10.4. Gospodarka odpadami.....	31
3.10.5. Gazownictwo i ciepłownictwo.....	31
3.10.6. Elektroenergetyka i łączność.....	31
4. Zestawienie tabelaryczne zasobów miejscowości Słobity.....	32
5. Ocena mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (Analiza SWOT).....	34
6. Wizja rozwoju miejscowości.....	35
7. Zestawienie, opis priorytetów, celów, programów.....	37
8. Społeczna analiza zapotrzebowania.....	39
9. Harmonogram wdrażania planu wraz z kosztorysem.....	46
10. Karty zadań ujętych w Planie Odnowy Miejscowości.....	47
11. Sposób monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.....	59
Wykaz tabel i rycin.....	60

1. Wprowadzenie

Odnowa wsi stanowi proces, którego celem jest poprawa warunków życia i zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców miejscowości. Istotą procesu jest uchwycenie odmienności każdej miejscowości w oparciu o walory dziedzictwa kulturowego, zarówno w aspekcie materialnym, jak i niematerialnym. Doświadczenia krajów Unii Europejskiej, a od kilku lat również polskie dowodzą, że w wyniku realizacji przedsięwzięć ukierunkowanych na odnowę wsi poprawia się standard życia i pracy, a poprzez rozwój infrastruktury, waloryzację krajobrazu i architektury wzrasta atrakcyjność inwestycyjna miejscowości.

Wachlarz przedsięwzięć możliwych do przeprowadzenia, a przyczyniających się do odnowy wsi jest bardzo szeroki. Elementem spajającym wszystkie te działania jest konieczność włączenia mieszkańców w nurt planowania rozwoju miejscowości. Oznacza to, że wszelkie podejmowane działania uwzględniają potrzeby wyrażane przez mieszkańców, a debata lokalna na temat kierunków rozwoju jest zrealizowana na poziomie miejscowości. Włączenie mieszkańców w proces współdecydowania o kierunkach rozwoju przełamuje stereotyp planowania wyłącznie poprzez władze gminne, pobudzając jednocześnie całą społeczność lokalną do bardziej aktywnej pracy na rzecz miejscowości. Wszechstronna współpraca i partnerskie podejście wszystkich podmiotów zaangażowanych w odnowę wsi, jest ważnym czynnikiem decydującym o sukcesie podejmowanych działań.

Plan Odnowy Miejscowości Słobity zawiera priorytety i zadania na lata 2008 - 2015, które sami mieszkańcy uznali za ważne dla swojej miejscowości, a których realizacja przyczyni się do pokonania barier i problemów tu występujących.

Podstawową część dokumentu stanowi opis zasobów miejscowości, tkwiącego w niej potencjału oraz możliwości organizacyjnych mieszkańców. Przeprowadzona analiza metodą SWOT pozwoliła określić konkretną wizję rozwoju miejscowości. Na tej podstawie wyznaczono priorytety oraz konkretne działania do realizacji. Dokument jest w pełni komplementarny z dokumentami strategicznymi szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego.

Plan Odnowy Miejscowości Słobity stanowił będzie załącznik do projektów zgłaszanych w celu uzyskania pomocy finansowej w ramach Działania „Odnowa i Rozwój Wsi”, III Osi priorytetowej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (PROW).

W ramach zaplanowanych celów i priorytetów rozwojowych, w okresie najbliższych siedmiu lat, które obejmuje Plan Odnowy Miejscowości podejmowane będą zarówno działania inwestycyjne, jak i inne o charakterze szkoleniowym.

2. Komplementarność kierunków rozwoju miejscowości z celami strategicznymi gminy, powiatu i województwa

Plan Odnowy Miejscowości Słobity opracowany został zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz.220)

Plan Odnowy Miejscowości Słobity został zatwierdzony Uchwałą nr 01/2008 Zebrania Wiejskiego w Słobitach z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie "przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Słobity".

Plan Odnowy Miejscowości Słobity został zatwierdzony Uchwałą Nr XIV/89/08 Rady Gminy w Wilczętach z dnia 14 marca 2008 roku w sprawie "przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Słobity".

Plan Rozwoju Miejscowości Słobity zawiera cele, priorytety, działania oraz poszczególne zadania, które są komplementarne i wpisują się w kierunki rozwoju Gminy Wilczęta opisane dokumencie strategiczny:

- Programem Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004 – 2006 przyjętym Uchwałą Rady Gminy Nr XIII/84/04 z dnia 23.06.2004 roku ze zmianą uchwałą Nr XXV/173/05 z dnia 13.12.2005 roku.

Plan Odnowy Miejscowości Słobity jest również zgodny z dokumentami o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym:

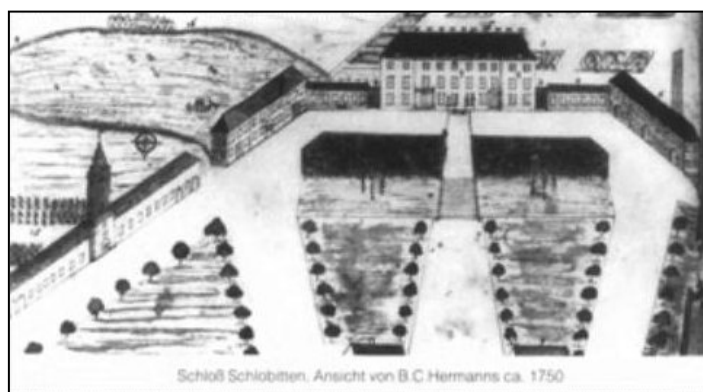
- Strategią Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Braniewskiego, przyjętą Uchwałą Nr XVI/90/03 Rady Powiatu Braniewskiego z dnia 29.12.2003 roku,
- Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020, przyjętą Uchwałą Nr XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko -Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005 r.

3. Szczegółowa analiza zasobów miejscowości

3.1. Słobity na kartach historii

Słobity od 1525 do 1945 r. były własnością i główną siedzibą jednego z najważniejszych arystokratycznych rodów pruskich, rodu zu Dohna. Powstałe tu w dobie baroku założenie architektoniczno - przestrzenne były najwybitniejszą realizacją epoki na terenie Prus.

Członkowie rodu Dohna, wywodzącego się z Saksonii, przybyli do Prus przez Śląsk w okresie późnego średniowiecza (ok. połowy XV wieku), jako rycerze Zakonu Krzyżackiego. Założycielem pruskiej linii rodu jest Stanisław, jeden z dowódców polowych w bitwie pod

Ryc. 1 – Pałac w Słobitach.
Rycina z roku 1750.

Chojnicami (1454 r.), który za zasługi oddane Zakonowi otrzymał pierwsze nadania ziemskie. Pod koniec XV wieku był już właścicielem kilku wsi w okolicach Morąga i Pasłęka. Za twórcę potęgi Dohnów, zwieńczonej w 1900 r. tytułem książęcym, uważa się jego syna, Piotra, który ożenił się z Katarzyną Czemą (Zehmen), córką

wojewody pomorskiego.

Pierwsze wzmianki o zabudowie na tym miejscu pochodzą z okresu 1622-1624, kiedy to ówczesny właściciel majątku Abraham Burgraff zu Dohna (1579-1631) wzniósł murowany dom. Informacje z wcześniejszych lat są fragmentaryczne. Wiadomo że Słobity należały do większego latyfundium złożonego z pięciu kluczy w Ławkach (Lauck), Słobitach (Schlobitten), Karwinach (Karwinden), Gładyszach (Schlodien) i Markowie (Reichertswalde).

Pałac rodu Dohna - Schlobitten wzniesiony w latach 1622-1624, znacznie rozbudowano w latach 1696-1723. Pałac stylistycznie nawiązywał do architektury niderlandzkiej początków XVII wieku. Była to budowla założona na planie mocno spłaszczonej litery H, piętrowa, o elewacjach zwieńczonych licznymi renesansowymi szczytami. Zachowano jej zasadniczy kształt podczas wielkiej rozbudowy założenia, jaka miała miejsce w latach 1696-1732, za czasów

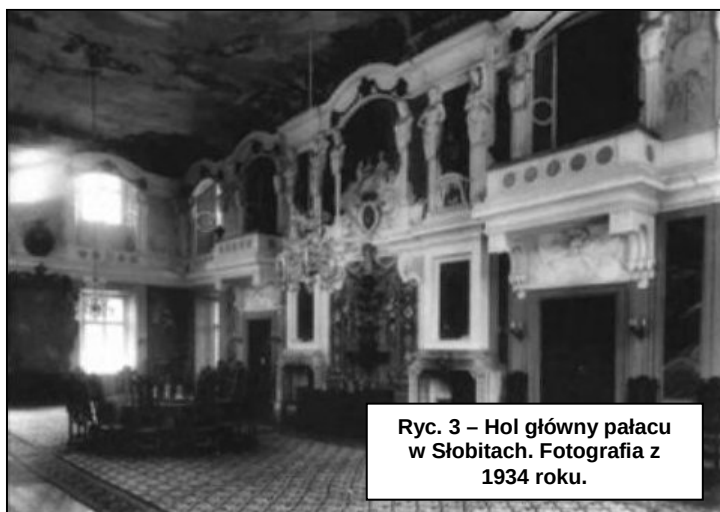
Aleksandra zu Dohna. Słobity zostały wówczas przekształcone w reprezentacyjną, barokową rezydencję położoną między dziedzińcem a ogrodem, wkomponowaną w rozległe,

architektoniczno - krajobrazowe założenie przestrzenne. Aleksander zu Dohna (1661-1728) urodził się i wykształcił na zachodzie Europy, ale całe swoje dorosłe życie poświęcił rozbudowie i upiększaniu słobickiej posiadłości, osiadł tu, doszedł do wysokich pozycji, był m.in. szefem rządu prowincji pruskiej, gubernatorem Piławy, feldmarszałkiem, a także guwernerem pruskiego następcy tronu Fryderyka Wilhelma.

We wnętrzach pałacu pracowali artyści: rzeźbiarz i sztukator Josef Anthon Kraus, malarze Giovanni Baptista Schannes, Johann Blommendael. W latach 1718-1725 wybudowano w odległości 1 km na południowy wschód od pałacu barokowy folwark według projektu Johanna C. Hindersina. Interesująca koncepcja architektoniczna folwarku, opierająca się na symetrii i osiowości, była integralnie związana z kompozycją całości założenia rezydencjonalnego, niemającego sobie równych w tej części Prus. Folwark uległ przez stulecia stosunkowo niewielkim przekształceniom, jest dobrze zachowany i obecnie stanowi unikatowy zespół przypałacowy z epoki baroku na terenie Polski północno-wschodniej.

Pałac w Słobitach mieścił wspaniałe kolekcje dzieł sztuki, gromadzone pieczołowicie przez kolejnych właścicieli. Inwentarz pałacowych zbiorów wymienia aż 450 obrazów, z m.in. wspaniałą kolekcją rodowych portretów holenderskich.

Znajdowały się tu kolekcje cennych mebli, porcelany, fajansów z Delft, sreber, monet. Bardzo bogate i cenne były zbiory biblioteczne, w połowie XIX wieku liczyły 55 tysięcy wolumenów.

Ryc. 3 – Hol główny pałacu w Słobitach. Fotografia z 1934 roku.

Ostatni przed wojną właściciel dóbr w Słobitach książę Aleksander zu Dohna (1899-1997) przeprowadził do 1944 r. wiele prac renowacyjnych w rezydencji, planował także odtworzenie francuskiego ogrodu, przekształconego w wieku XIX w założenie krajobrazowe. W wyniku działań wojennych, w początkach 1945 roku, pałac został spalony, podobnie budynek stajni z wozownią i oficyna. Od tego czasu pałac pozostaje w ruinie, po założeniu ogrodowym prawie nie ma śladu, zachowały się jedynie fragmenty starego, parkowego drzewostanu: aleje dębowe, pomnikowe lipy (sadzone w 1625 roku, z czasów pierwszej budowy rezydencji). Bogate zbiory dzieł sztuki - tylko w części - książę Aleksander zu Dohna zdążył ewakuować, a i te uległy rozproszeniu, niewielka część znajduje się w rękach

właścicieli, część w Berlinie, w pałacu Charlottenburg. W Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie zachowały się jedynie cztery obrazy i trzy cynowe posąжки¹.

Ryc. 4 – Pałac w Słobitach. Widok od strony południowej (od ogrodów). Fotografia z roku 1939.

Ryc. 5 – Pałac w Słobitach. Widok od frontu. Fotografia z roku 2008.

Ryc. 6 – Folwark przypałacowy. Fotografia z roku 2008.

W północno – zachodniej części wsi znajduje się neogotycki Kościół P.W. Zmartwychwstania Pańskiego. Obiekt zbudowany w latach 1863-1865, został poświęcony 11.08.1872 roku. Na jednej ze ścian znajduje się tablica upamiętniająca mieszkańców miejscowości, którzy polegli w I wojnie światowej. Kościół wymaga przeprowadzenia prac modernizacyjnych, m.in. odnowy dachu.

¹ <http://www.arta.olsztyn.pl/polski/palace.htm>

Obecnie w Kościele odbywają się liczne obrzędy sakralne i ceremonie kościelne, w których uczestniczą mieszkańcy Słobit i okolicznych miejscowości. Utrudnieniem komunikacyjnym dla osób przyjezdnych korzystających z obiektu jest brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych.

Ryc. 7 – Neogotycki kościół w Słobitach. Od lewej tablica upamiętniająca mieszkańców miejscowości, którzy zginęli podczas I wojny światowej.

Tabela 1. Obiekty zabytkowe na obszarze miejscowości wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Warmińsko – Mazurskiego

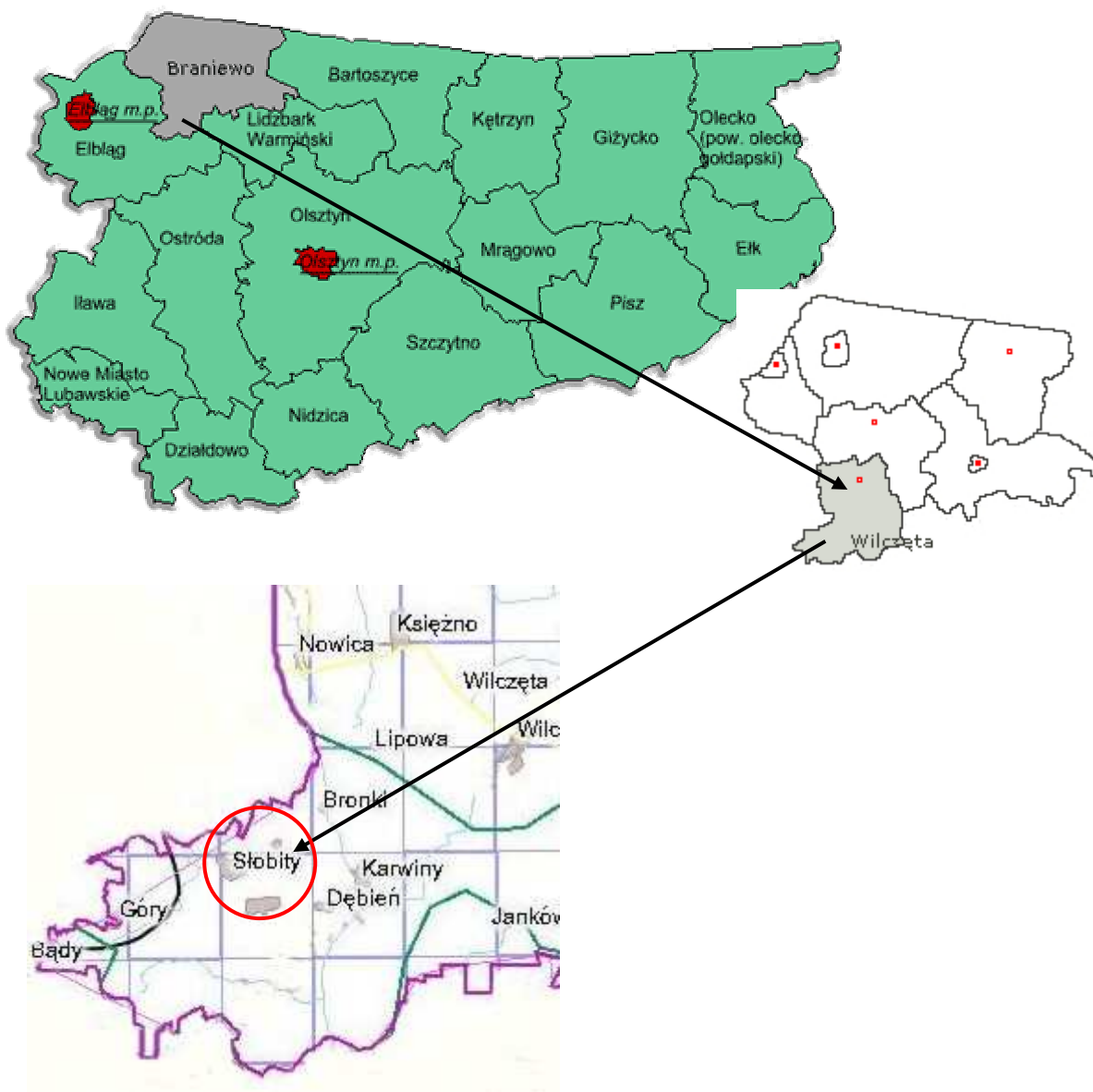
Nazwa obiektu	Numer w rejestrze	Data wpisu
dom mieszkalny	586/69	19.03.1968
Kościół P.W. Zmartwychwstania Pańskiego	7/77	11.11.1977
pałac z parkiem	587/69	19.03.1968
zespół folwarczny	447/95	19.04.1995
dawna oficyna z dwoma budynkami	553/97	27.10.1997

3.2. Położenie i wygląd miejscowości Słobity

Wieś sołecka Słobity, na obszarze której zamieszkują 543 osoby położona jest w gminie Wilczęta w powiecie braniewskim (województwo warmińsko – mazurskie). Miejscowość usytuowana jest w południowo – zachodniej części gminy (w odległości 7,9 km od miejscowości Wilczęta, będącej siedzibą władz gminnych) i graniczy z gminą Godkowo (od południa) oraz Młynary (od północy). W latach 1975 – 1998 Słobity administracyjnie należały do województwa elbląskiego. Geograficznie wieś znajduje się na obszarze Równiny Warmińskiej, bezpośrednio przy granicy z Wysoczyzną Elbląską.

Przez miejscowość przebiegają drogi powiatowe – nr 1158 N, nr 1154 N, nr 1338 N. Najbliższe ośrodki miejskie: Młynary (7,7 km), Pasłęk (14 km), Orneta (29 km), Pieniężno (29 km), Miłakowo (36 km). Odległość miejscowości od powiatowego miasta Braniewa wynosi 32 km.

Słobity są jednocześnie jedyną miejscowością w sołectwie Słobity.

Obszar wsi Słobity rozbity jest na trzy części. Wzdłuż grogi powiatowej, wiodącej przez wieś od strony Młynar, znajdują się jedno i wielorodzinne zabudowania mieszkalne.

Ryc. 8 – Widok wsi od strony Młynar. W perspektywie widoczne są zabudowania wielorodzinne oraz centralne skrzyżowanie.

Większość budynków w tej części wsi to obiekty zabytkowe, powstałe przed 1945 rokiem. Pierwszym z nich jest neogotycki kościół Parafii P.W. Zmartwychwstania Pańskiego, zbudowany w II połowie XIX wieku.

Centralnym punktem wsi jest skrzyżowanie drogi wiodącej w kierunku zachodnim od strony Młynar, z drogą powiatową w kierunku

Pasłęka (na południe). W otoczeniu skrzyżowania, a także w części wschodniej (w kierunku miejscowości Karwiny), znajdują się obiekty handlowo - usługowe (sklepy spożywczo - przemysłowe, punkt pocztowy), przystanek autobusowy oraz szkoła podstawowa.

Przy skrzyżowaniu znajduje się staw. Teren przylegający do stawu wykorzystywany jest przez mieszkańców jako miejsce spotkań.

Znajdują się tam: prowizoryczny, drewniany stół, ławy oraz miejsce na palenisko. Dookoła wiedzie droga gruntowa, którą w kierunku wschodnim dochodzimy do zabudowań pałacowych. Przy drodze ułożone są budynki mieszkalne oraz budynek Leśnictwa Słobity (Nadleśnictwo Młynary).

Ryc. 9 – Miejsce spotkań wykorzystywane przez mieszkańców miejscowości.

Główna droga dojazdowa do pałacu Dohnów wiedzie na południe, prostopadle do drogi powiatowej w kierunku Karwin, mniej więcej w odległości 220 metrów od centralnego skrzyżowania w centrum wsi.

Ryc. 10 – Osiedle zamieszkiwane głównie przez byłych pracowników PGR.

Pomiędzy dawnymi budynkami należącymi do kompleksu pałacowego znajdują się zabudowania gospodarcze należące niegdyś do PGR Słobity.

400 m od skrzyżowania w kierunku wschodnim znajduje się budynek szkoły. W odległości 350 m na wschód od budynku szkoły, prostopadle do drogi powiatowej w kierunku miejscowości Karwiny (na południe) wiedzie droga gminna prowadząca do

kompleksu zabudowań mieszkalnych. Budynki wielorodzinne znajdują się w kompleksie to

w większości zabudowania powstałe niegdyś na użytek pracowników Państwowego Gospodarstwa Rolnego. W kompleksie znajdują się przypałacowe zabudowania folwarczne, częściowo w stanie ruiny. Obiekty te wykorzystywane są obecnie na potrzeby gospodarstw rolnych.

Mieszkalne, wielorodzinne zabudowania z okresu PGR-u znajdują się również na południe od centralnego skrzyżowania we wsi, po wschodniej stronie drogi w kierunku Pasłęka.

Południową część wsi, w odległości ok. 600 m od centralnego skrzyżowania tworzy osiedle domów jednorodzinnych (ok. 12 domów). Przy osiedlu funkcjonuje boisko do gry w piłkę nożną (po przeciwnej stronie drogi). Dalej na południe znajduje się kolejny, największy w miejscowości staw wiejski.

Ryc. 11 – Zabudowania jednorodzinne w południowej części miejscowości.

Na obszarze Słobit występuje szereg braków infrastrukturalnych, które przekładają się na niską jakość życia społeczności oraz brak perspektyw rozwojowych na najbliższe lata. Estetyka wsi jest niewystarczająca. W dużej mierze wpływają na to opuszczone obiekty po byłych PGR-ach oraz zniszczone zabudowania pałacowe. Walory eksploatacyjne budynków po byłych PGR-ach są niskie, a ich stan techniczny ulega stopniowemu pogorszeniu. Katastrofalny jest stan obiektów należących do zespołu pałacowego. Jego rewitalizacja przyczyniłaby się do rozwoju turystyki nie tylko w obrębie miejscowości, ale także w całej gminie Wilczęta.

Dbalność mieszkańców o przydomowe obejścia jest zróżnicowana. Wyraźnie lepiej wygląda wieś w centrum i w części południowej. Najmniej zadbane obejścia występują na obszarach zamieszkiwanych przez byłych pracowników PGR-ów.

Instytucjami użyteczności publicznej na obszarze Słobit są Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika oraz Punkt Pocztowy. Inne obiekty użyteczności publicznej znajdują się w najbliższej położonej względem miejscowości wsi Wilczęta (siedzibie władz gminnych) oraz mieście Młynary.

Wieś jest w pełni zwodociągowana i częściowo skanalizowana. Długość sieci i liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej na obszarze miejscowości jest niewystarczająca i wymaga uzupełnienia.

Podstawowe potrzeby mieszkańców w zakresie zaopatrzenia w żywność, środki czystości, artykuły przemysłowe oraz niektóre usługi, zaspokajają funkcjonujące we wsi obiekty handlowe i usługowe.

Z całą pewnością Słobity wymagają poczynienia inwestycji mających na celu poprawę ogólnej estetyki oraz zagospodarowania przestrzeni użyteczności publicznej.

We wsi brakuje świetlicy wiejskiej. Sytuacja ta sprawia, że zarówno dzieci, młodzież jak i osoby dorosłe mają ograniczony dostęp do oferty kulturalno – rekreacyjnej i rozrywkowej.

Brak świetlicy wiejskiej w miejscowości powoduje, że starsze dzieci i młodzież wolny czas organizują na własną rękę, często urządzać zabawy w wałących się ruinach pałacu. Najmłodsi mieszkańcy Słobit również nie mają łatwego startu w dorosłość. We wsi nie funkcjonuje przedszkole ani plac zabaw.

We wsi nie funkcjonuje żadna organizacja, ani stowarzyszenie. Pomimo bogatej tradycji historycznej, nie podejmuje się działań, które służą jej odtworzeniu.

W Słobitach organizowanych jest niewiele imprez wiejskich na wolnym powietrzu. Miejsce spotkań stworzone z inicjatywy mieszkańców (centrum wsi, przy stawie), nie posiada odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej organizowanie się większej liczby osób.

W południowej części wsi, na gruncie przylegającym do drogi w kierunku na Pasłęk, mieszkańcy urządzili boisko sportowe o nawierzchni gruntowej. Rodzaj zastosowanej nawierzchni uniemożliwia bezpieczne uprawianie sportu oraz znacznie ogranicza wykorzystanie obiektu w niesprzyjających warunkach atmosferycznych.

Stawy wiejskie znajdujące się na terenie miejscowości wymagają oczyszczenia, w celu wykorzystania ich do rekreacji i wypoczynku.

Poprawy wymagają rozwiązania komunikacyjne wewnątrz miejscowości, w szczególności w obrębie drogi gminnej w kierunku zabudowań mieszkalnych pracowników byłych PGR-ów (wschodnia część wsi). Chodnik przy drodze gminnej nie spełnia parametrów normatywnych. Droga stanowi jedyne połączenie tej części wsi z centrum. Obecnie ciąg komunikacyjny wykorzystywany jest nie tylko przez dorosłych ale również przez dzieci i młodzież dojeżdżającą rowerami do pobliskiej szkoły. Ze względu na obecne rozwiązania techniczne, wykorzystanie drogi przez pojazdy mechaniczne oraz brak odpowiedniego oświetlenia punktowego na całym odcinku, droga stanowi zagrożenie zarówno dla bezpieczeństwa pieszych jak i rowerzystów.

3.3. Funkcje, jakie pełni miejscowość

- mieszkalna,
- rolnicza,
- turystyczna (potencjalna),
- sportowo - rekreacyjna (potencjalna).

O wyborze poszczególnych funkcji, jakie pełni miejscowość przesądza:

- **funkcja mieszkalna** – liczba ludności (Słobity są drugą pod względem liczby ludności miejscowością gminy Wilczęta), dostępność komunikacyjna (wieś leży przy drogach powiatowych łączących Młynary z Pasłękiem). Na korzystne warunki zamieszkania wpływa bliskość miejscowości Wilczęta oraz miasta Młynary, w których znajduje się większość instytucji użyteczności publicznej.
- **funkcja rolnicza** – na obszarze miejscowości funkcjonuje 16 indywidualnych gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 194 ha i średniej wielkości gospodarstwa rolnego 12,14 ha oraz 2 wielkoobszarowe zakłady rolne o łącznej powierzchni 570 ha. Z uwagi na korzystne warunki gospodarowania miejscowość posiada dobre warunki do rozwoju rolnictwa.
- **funkcja turystyczna** (potencjalna). Na możliwość rozwoju funkcji turystycznej wskazuje spuścizna historyczna oraz korzystne usytuowanie miejscowości. Dla mieszkańców rozwój funkcji turystycznej oznaczać będzie możliwość uzyskania dodatkowego źródła dochodu, przyczyniając się tym samym do pobudzenia aktywności gospodarczej miejscowości. W tym celu konieczne będzie przygotowanie niezbędnej infrastruktury oraz zaplecza, bez którego niemożliwe jest sprostanie wymaganiom rynku stawianym przed branżą turystyczną.
- **funkcja sportowo - rekreacyjna** (potencjalna) – baza sportowa miejscowości, pomimo że wymaga uzupełnienia i modernizacji stwarza warunki do rozwoju kultury fizycznej i sportu. W miejscowości funkcjonują nieformalne grupy osób uprawiających piłkę nożną (głównie dzieci i młodzież). Rozbudowa infrastruktury sportowej i dostosowanie jej do obowiązujących standardów, przyczyni się do zwiększenia zainteresowania sportem przez większą liczbę mieszkańców.

3.4. Charakterystyka mieszkańców

3.4.1. Liczba ludności i gęstość zaludnienia

Słobity są drugą pod względem wielkości zaludnienia miejscowością gminy Wilczęta. Według danych na dzień 31.12.2007 r. liczba ludności miejscowości wynosiła 538 osób. Gęstość zaludnienia wynosi 31 osób/ km² i jest wyższa niż przeciętna gęstość zaludnienia w gminie Wilczęta (22 osoby/ km²), zbliżona do średniej gęstości zaludnienia powiatu braniewskiego (32 osoby /km²) oraz niższa niż średnia gęstość zaludniania dla regionu Warmii i Mazur (59 osób /km²).

3.4.2. Przyrost rzeczywisty

Liczbę ludności miejscowości Słobity charakteryzuje niewielki spadek przyrostu rzeczywistego. Na sytuację demograficzną rzutuje ujemne saldo migracji oraz przyrostu naturalnego. W okresie ostatnich 5 lat liczba ludności miejscowości zmniejszyła się o blisko 2,72%. Pomimo, że zjawisko nie ma charakteru masowego, to dalszy ujemny przyrost rzeczywisty populacji Słobit przyczyni się do stopniowego nawarstwiania problemów demograficznych.

Tabela 2. Liczba ludności w miejscowości Słobity na przestrzeni ostatnich 5-ciu lat

Rok	Liczba osób
2002	553
2003	549
2004	551
2005	563
2006	550
2007 (dane na dzień 01.06.2007r.)	543
2007 (dane na dzień 31.12.2007r.)	538

3.4.3. Struktura wiekowa i płciowa ludności

Strukturę wiekową społeczeństwa charakteryzują trzy grupy ekonomiczne:

1. wiek przedprodukcyjny - osoby w wieku 0-17 lat,
2. wiek produkcyjny - osoby w wieku 18-65 lat (mężczyźni 18-65 lat, kobiety 18-60 lat),
3. wiek poprodukcyjny - mężczyźni po 65 roku życia, kobiety po 60 roku życia.

W Słobitach największy udział stanowią osoby w wieku produkcyjnym 64,87% ogółu mieszkańców. Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 11,15%, a dzieci i młodzież do 18 roku życia - 23,98%. Struktura wiekowa ludności, charakteryzująca się wysokim udziałem ludności w wieku produkcyjnym przedstawia się korzystnie.

Jednocześnie mężczyźni stanowili 48,88%, a kobiety 51,12% wszystkich mieszkańców miejscowości. Tym samym na 100 mężczyzn przypada 104 kobiety. Współczynnik feminizacji określający liczbę kobiet przypadających na 100 mężczyzn jest niższy od średniej dla obszarów wiejskich województwa warmińsko - mazurskiego.

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności według grup ekonomicznych (dane na dzień 31.12.2007 roku)

Rok	Ogółem	Dzieci	Mężczyźni	Kobiety	Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
					M	K	M	K
2007	538	129	263	275	181	168	25	35

3.4.4. Struktura zatrudnienia, bezrobocie i problemy społeczne

Z aktualnych na dzień 12.02.2008 roku informacji Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie wynika, że w miejscowości Słobity zarejestrowane były 32 osoby bezrobotne, w tym 12 kobiet. Jedynie 4 (12,5%) osoby spośród ogólnej liczby bezrobotnych posiadały prawo do zasiłku. Stopa bezrobocia zarejestrowanego obliczanego na podstawie liczby bezrobotnych w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym, na obszarze miejscowości wynosi 9,17%. Nieznana jest skala bezrobocia ukrytego (agrarnego), dość często występującego na terenach wiejskich. Należy uznać, że w rzeczywistości faktyczna liczba osób bezrobotnych jest większa niż wynika z informacji PUP Braniewo. Potwierdzeniem tego są wyniki badania ankietowego przeprowadzonego na grupie 46 dorosłych mieszkańców Słobit (11,25% populacji miejscowości powyżej 18 roku życia), gdzie bezrobocie uznane zostało za drugi pod względem dotkliwości czynnik wpływający na pogorszenie jakości życia na wsi.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy w gminie Wilczęta jest zła. W wyniku tego, cały obszar gminy zakwalifikowany został jako zagrożony strukturalnym bezrobociem.

Na niekorzystną sytuację mieszkańców wpływa słabo rozwinięty sektor lokalnej przedsiębiorczości, oddalenie gminy od rozwiniętych gospodarczo ośrodków miejskich i niewystarczająco rozwinięty rynek pracy w miastach znajdujących się w najbliższym otoczeniu.

Między innymi sytuacja na rynku pracy wpływa na powstawanie szeregu niekorzystnych problemów społecznych mieszkańców. Dotyczą one w szczególności osób pracujących poza rolnictwem, o niskim wykształceniu i kwalifikacjach zawodowych oraz pracowników byłych PGR-ów. Wśród tych osób powszechna jest niska aktywność zawodowa przejawiająca się brakiem jakiejkolwiek motywacji do podniesienia kwalifikacji i podjęcia zatrudnienia.

Problemy społeczne przekładają się na niską jakość życia wielu rodzin, które funkcjonując stale na pograniczu ubóstwa, nie są w stanie zabezpieczyć swoich najbardziej podstawowych potrzeb.

Mieszkańcy miejscowości korzystają z pomocy, jakie oferuje im Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczętach. Pomoc udzielana jest w następujących formach:

- pomoc finansowa w formie zasiłków stałych dla osób niepełnosprawnych,
- zasiłków okresowych dla osób i rodzin, gdzie występuje bezrobocie i długotrwała choroba,
- zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych,
- finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjum,
- pomoc rzeczowa,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

Na terenie miejscowości Słobity z pomocy finansowej i rzeczowej świadczonej przez GOPS korzystają stale 74 rodziny. Jest to blisko połowa ludności wsi.

Należy podejmować bardziej zintensyfikowane działania ukierunkowane na aktywizację zawodową i społeczną, a także dostosowanie kwalifikacji zawodowych mieszkańców do wymogów lokalnego rynku pracy.

3.4.5. Poziom organizacji mieszkańców i ich osiągnięcia

Ruchy przesiedleńcze zaistniałe po II wojnie światowej oraz późniejszy rozwój wsi sprawiły, że znaczny odsetek mieszkańców stanowi ludność napływowa. Wynikiem powyższego faktu jest rozmycie tradycyjnych form relacji sąsiedzkich, powszechnych dla ośrodków wiejskich. W Słobitach nie funkcjonuje żadne stowarzyszenie lub grupa nieformalna. Ludność wsi podejmuje jednak chętnie inicjatywy stymulowane czynnikiem zewnętrznym, dlatego też niezwykle ważna jest rozbudowa infrastruktury skierowanej na poprawę relacji społecznych (świetlica, plac zabaw, ogólnodostępne miejsce spotkań, boiska sportowe).

Aktualnie na obszarze miejscowości brakuje podstawowej infrastruktury umożliwiającej organizowanie się lokalnej społeczności. Powoduje to zanik więzi sąsiedzkich i stopniową izolację mieszkańców, którzy wolny czas spędzają biernie we własnych domach. Próby uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności podejmuje jedyna placówka edukacyjna we wsi, Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Słobitach. Z inicjatywy Szkoły odbywa się szereg cyklicznych imprez takich jak Dzień Seniora, Wieczornica Listopadowa, Wigilia, Dzień Matki, Dzień Rodziny.

3.4.6. Działalność sportowa na obszarze miejscowości

Działalność sportowa na terenie Słobit realizowana jest wyłącznie w formie amatorskiej i ma zdecydowanie większe znaczenie dla rozwoju środowisk dziecięco-młodzieżowych, niż dla osób dorosłych. We wsi nie funkcjonuje klub, zrzeszenie ani żadna inna organizacja mająca za cel statutowy szerzenie kultury fizycznej. Niekorzystną sytuację pogłębia fakt peryferyjnego położenia

miejscowości względem ośrodków dysponujących zapleczem rekreacyjno-sportowym.

W południowej części wsi, przy drodze powiatowej w kierunku Pasłęka znajduje się boisko do piłki nożnej. Nie jest to jedyny obiekt sportowy, do którego mają dostęp mieszkańcy. Słobicianie w ograniczonym stopniu korzystają z infrastruktury sportowej należącej do okolicznej szkoły. Do celów publicznych, dla osób spoza placówki udostępniono salę gimnastyczną. Dzieci i młodzież mogą z niej korzystać wyłącznie w towarzystwie osób dorosłych. Z zapewnień dyrektora szkoły wynika, że na podobnych zasadach udostępniane będzie w przyszłości nowotworzone boisko szkolne.

Obecne boisko, znajdujące się na terenie miejscowości posiada nawierzchnię gruntową uniemożliwiającą bezpieczne uprawianie sportu oraz znacznie ograniczającą pełne wykorzystanie w niesprzyjających warunkach atmosferycznych. Nierówności podłoża oraz postępujący proces zarastania roślinnością ruderalną, stwarzają znaczne zagrożenie urazami (obtarcia, stłuczenia, złamania). Umocowanie oraz budowa konstrukcji bramek nie spełnia norm bezpieczeństwa. Brakuje ławek oraz ogrodzenia.

Należy zmodernizować obecnie wykorzystywane boisko do piłki nożnej oraz stworzyć przy obiekcie boisko do siatkówki, stanowiące alternatywę dla osób chcących uprawiać inne niż piłka nożna dyscypliny sportu.

Poprawa jakości oraz rozbudowa infrastruktury sportowej wewnątrz miejscowości przyczyni się do promocji prosportowych nawyków wśród mieszkańców wsi. Możliwość czynnego uprawiania sportu, na poziomie amatorskim, wpłynie aktywizująco na lokalną społeczność przyczyniając się jednocześnie do poprawy stanu zdrowia mieszkańców.

3.4.7. Ocena możliwości prowadzenia działalności kulturalnej, rozrywkowej i rekreacyjnej

Wieś sołecka Słobity jest drugą pod względem wielkości miejscowością w gminie Wilczęta. Pomimo że wieś zamieszkuje znaczna liczba mieszkańców, w miejscowości brakuje świetlicy, w której mieszkańcy mogliby się organizować, prowadzić spotkania

wiejskie czy podejmować działalność kulturalną. Brak świetlicy odczuwają również dzieci i młodzież, które stanowią blisko 25% populacji miejscowości. W Słobitach nie prowadzona jest pozaszkolna działalność środowisk dziecięco – młodzieżowych. Oferta szkoły w tym zakresie jest niewystarczająca i nie zapewnia najmłodszym mieszkańcom wsi możliwości twórczego i aktywnego spędzania wolnego czasu w ramach zajęć pozaszkolnych.

Budowa świetlicy wiejskiej, wyposażenie budynku w salę taneczną ze sceną oraz zaplecze kuchenne zapewni wykorzystanie obiektu do organizacji imprez i rozwoju działalności artystycznej. W świetlicy mogą być organizowane przedsięwzięcia o charakterze integracyjno-aktywizującym dla dzieci i młodzieży (np. Mikołajki, Dzień Dziecka, Andrzejkę, Sylwester, przyjęcia rodzinne). Świetlica będzie ponadto doskonałym stymulatorem do powstania na terenie miejscowości stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, które w ramach obiektu mogą prowadzić swoją działalność.

Mniejsza sala wyposażona w komputery z dostępem do Internetu, wykorzystywana do szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe i umiejętności mieszkańców, zapewni mieszkańcom dostęp do aktualnych ofert pracy oraz wiedzy i informacji, przyczyniając się do zmniejszenia dysproporcji edukacyjnych i rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Wykorzystanie, pod kontrolą opiekuna świetlicy sprzętu komputerowego przez dzieci i młodzież, zagwarantuje im dodatkowy dostęp do wiedzy, korzystnie przyczyniając się do poprawy wyników w nauce. Wyposażenie świetlicy w aplikacje multimedialne do nauki języków obcych, elektroniczne leksykony, słowniki i encyklopedie zapewni młodzieży dostęp do atrakcyjnych narzędzi edukacyjnych. W świetlicy realizowane będą dodatkowe zajęcia lekcyjne dla najmłodszych mieszkańców Słobit m.in. z języka angielskiego oraz obsługi komputera. Organizację wielu inicjatyw społecznych oraz kursów i szkoleń dla mieszkańców ułatwi wyposażenie obiektu w sprzęt audio – wizualny (telewizor LCD z zestawem nagłośnieniowym).

Oprócz zapewnienia mieszkańcom możliwości rozwijania działalności kulturalnej i rekreacyjno – rozrywkowej w ramach świetlicy, należy dążyć do poprawy samoorganizacji mieszkańców w innych formach. W niewielkiej odległości od stawu wiejskiego przy głównym skrzyżowaniu we wsi, mieszkańcy urządzili prowizoryczne miejsce spotkań. Należy oczyścić staw i jego otoczenie, a w ramach przylegającej działki stworzyć punkt spotkań i rekreacji społeczności wiejskiej, który umożliwi prowadzenie imprez i uroczystości wiejskich na wolnym powietrzu. Miejsce spotkań i rekreacji będzie zadaszone (wiata) oraz wyposażone w ławy i stoły.

Jednocześnie istnieje możliwość oczyszczenia stawu w południowej części wsi (przy drodze w kierunku Pasłęka) i wydzielenie miejsca na plażę.

Blisko 25% mieszkańców miejscowości stanowią dzieci i młodzież. Znaczna jest również liczba najmłodszych dzieci, dla których brakuje oferty kształcącej rozwój fizyczny i intelektualny. Pomimo znacznych skupisk ludności w centralnej, południowej i wschodniej części, w miejscowości brakuje placów zabaw dla dzieci. W Słobitach nie funkcjonuje również żadna placówka wychowania przedszkolnego dla dzieci do 6 roku życia.

Powinno się dążyć do stworzenia na terenie miejscowości w pełni wyposażonych placów zabaw dla dzieci w otoczeniu trzech najliczniej zamieszkanym skupisk ludzkich. Utworzenie placów zabaw stworzy bardziej dogodne warunki do rozwoju sportowych nawyków wśród młodych ludzi, wpłynie pozytywnie na integrację środowiska lokalnego oraz przyczyni się do zmniejszenia liczby dzieci z wadami postawy. Urządzenia i rozwiązania techniczne zastosowane podczas budowy placu będą nowoczesne i bezpieczne. Przedstawienie odpowiednich certyfikatów i atestów będzie jednym z wymogów postawionych przed wykonawcą inwestycji.

Sołtys i Rada Sołecka

Sołtysem Sołectwa Słobity jest Teresa Butkiewicz

Rada Sołecka liczy 3 członków:

1. Beata Ochocka,
2. Iwona Smotrycka,
3. Ryszard Krynicz.

Reprezentacja miejscowości w strukturach Rady Gminy Wilczęta

Miejscowość posiada reprezentację w Radzie Gminy Wilczęta, w której zasiada:

- Artur Baniel,
- Mariusz Szczepański.

3.4.8. Działalność organizacji pozarządowych

W ewidencji organizacji pozarządowych, których rejestr w powiecie braniewskim prowadzi Starostwo Powiatowe w Braniewie, nie funkcjonują organizacje pozarządowe zarejestrowane na terenie miejscowości Słobity.

3.4.9. Formy kultywowania tradycji

W Słobitach nie są realizowane żadne formy kultywowania tradycji. W miejscowości nie funkcjonuje koło gospodyń wiejskich, ani też inna organizacja nawiązująca swoją działalnością do tradycji ludowych.

3.5. Dostęp mieszkańców do usług z zakresu ochrony zdrowia

Usługi z zakresu opieki medycznej dla mieszkańców miejscowości Słobity świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Grupowa Praktyka Lekarza POZ MEDYK w Wilczętach. W ramach ośrodka funkcjonuje:

- gabinet medycyny szkolnej,
- gabinet pielęgniarstwa środowiskowo - rodzinnej,
- gabinet położnej środowiskowo - rodzinnej,
- gabinet zabiegowy,
- poradnia lekarza podstawowej opieki medycznej.

W ramach NZOZ mieszkańcy Słobit korzystać mogą również z opieki medycznej w przychodni w Młynarach, gdzie oprócz ww. funkcjonuje:

- poradnia ginekologiczno - położnicza,
- pracownia fizjoterapii,
- punkt szczepień.

Lecznictwo stacjonarne zamknięte i część otwartego leczenia specjalistycznego realizowane jest przez Szpital Powiatowy w Pasłęku oraz placówki medyczne w Elblągu.

3.6. Bezpieczeństwo publiczne

Za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości odpowiedzialny jest Posterunek Policji w Wilczętach funkcjonujący w strukturach Komendy Powiatowej Policji w Braniewie.

3.7. Edukacja

Do Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Słobitach uczęszcza 123 dzieci, w

tym 50. to uczniowie z miejscowości. Pozostali uczniowie to mieszkańcy okolicznych wsi, głównie miejscowości Wilczęta, Karwiny, Dębień, Bronki, Słobity Stacja, Góry. Kilkoro dzieci to mieszkańcy wsi znajdujących się na obszarze gmin Godkowo i Młynary.

Nauka prowadzona jest w ramach 7 oddziałów szkolnych i 1 oddziału przedszkolnego (Klasa „0”). Szkoła wyposażona jest w 8 sal lekcyjnych, świetlicę szkolną, bibliotekę, salę gimnastyczną oraz pracownię komputerową. Obecnie przy szkole tworzone jest nowoczesne boisko. Zajęcia prowadzone są według standardowego programu dla szkół podstawowych. Oprócz języka angielskiego uczniowie mają również możliwość nauki języka niemieckiego.

Oferta zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych jest dość ograniczona. Wpływa na to brak wystarczających środków na działalność dodatkową oraz niedobory kadrowe placówki. Dzieci i młodzież w ograniczonym zakresie korzysta z kół zainteresowań oraz zajęć wyrównawczych i kompensacyjnych.

Mieszkańcy miejscowości częściowo korzystać mogą z obiektów należących do szkoły. Do celów publicznych, dla osób spoza placówki udostępniono salę gimnastyczną. Dzieci i młodzież mogą z niej korzystać wyłącznie w towarzystwie osób dorosłych. Z zapewnień dyrekcji szkoły wynika, że na podobnych zasadach udostępniane będzie boisko szkolne.

Sala komputerowa jest zamknięta dla osób spoza placówki. Tym samym korzystać z niej mogą jedynie uczniowie i to wyłącznie podczas zajęć lekcyjnych.

Szkoła Podstawowa w Słobitach aktywnie uczestniczy w życiu lokalnym miejscowości. Z inicjatywy placówki odbywa się szereg cyklicznych imprez, takich jak Dzień Seniora, Wieczornica Listopadowa, Wigilia, Dzień Matki, Dzień Rodziny.

Dla uczniów szkoły organizowane są m.in. Dzień Edukacji Narodowej oraz Dzień Dziecka.

Ryc. 13 – Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Słobitach.

3.8. Stan otoczenia środowiska naturalnego

3.8.1. Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Jednostka geologiczna, w obrębie której położona jest miejscowość Słobity to Synekliza Perybałtycka. Obszar ten nadbudowany jest serią utworów paleozoicznych, mezozoicznych oraz trzeciorzędowych. Utwory te przykryte są osadami czwartorzędowymi. Podłoże osadów trzeciorzędu i czwartorzędu budują utwory górnej kredy, wykształcone w postaci margli, wapieni oraz piasków glaukonitowych z twardymi piaskowcami i marglami. Na dnie zagłębień kredowych zachowały się osady jezior trzeciorzędu oraz formacji burowęglowej w postaci kwarcowych piasków i ilów. Strop kredy zalega na głębokości około 170 m. Osady trzeciorzędowe miocenu leżą w górnej kredzie. Wykształcone są w postaci ilów zwięzłych i pylastych, piasków glaukonitowych oraz piasków z wkładkami węgla brunatnego. Leżący w stropie pliocen występuje w postaci mułków i piasków pylastych z miką. Miąższość utworów trzeciorzędowych waha się w granicach około 150 m. W przypadku, gdy utwory trzeciorzędowe zostały zniszczone przez lodowiec, występuje lokalnie zjawisko zalegania utworów czwartorzędowych bezpośrednio na kredzie.

Utwory czwartorzędu, okresu geologicznego rozpoczętego po trzeciorzędzie około 65 mln lat temu, charakteryzują się znaczną różnorodnością. Składają się na nie lodowce i wodnolodowcowe utwory plejstocenu oraz rzeczne i bagienne osady holocenu (najmłodszej epoki polodowcowej, obejmującej ostatnie 10—15 tys. lat). Miąższość utworów czwartorzędowych wynosi 290 m.

Zasadnicze rysy rzeźby terenu występującej na obszarze miejscowości ukształtowane zostały w schyłkowym okresie plejstocenu, w stadium pomorskim zlodowacenia bałtyckiego. Jednak istotne znaczenie miały tu także uwarunkowania rzeźby podłoża sprzed stadium pomorskiego, a nawet rzeźba z okresu trzeciorzędu.

Morfogeneza dzisiejszej rzeźby terenu ma charakter wyniesionego wału morenowego, przebiegającego równoleżnikowo i związanego genetycznie z subfazami recesyjnymi fazy kaszubsko-warمیńskiej, ostatniego stadium zlodowacenia bałtyckiego. Obszar ten oznacza się bardzo wysoką bonitacją rzeźby terenu dla potrzeb rolnictwa oraz najwyższą wartością rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

3.8.2. Warunki klimatyczne

Miejscowość Słobity znajduje się w strefie klimatycznej umiarkowanej, która leży między strefą klimatu morskiego (Europa Zachodnia) i strefą klimatu kontynentalnego (Europa Wschodnia). Napływ różnorodnych mas powietrza (od podzwrotnikowego do arktycznego) powoduje, że teren ten odznacza się dużą zmiennością pogody oraz dużymi wahaniami przebiegu typów pogody w kolejnych latach i w poszczególnych porach roku. Częstość napływu mas powietrza z kierunku zachodniego wynosi prawie 36 %, podczas gdy ze wschodniego 29 %. Przeważają tu wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. Średnia roczna częstość występowania ciszy i wiatru o prędkości poniżej 2 m/s wynosi od 20 do 30 %, podczas gdy średnia ilość dni z wiatrem silnym o prędkości powyżej 10 m/s wynosi od 40 do 50 dni. Występuje duży udział wiatrów o prędkościach umiarkowanych. Analizowany teren należy do obszarów o dobrej ekspozycji wiatrowej.

Czas, w ciągu którego bezpośrednie promieniowanie słoneczne dociera do powierzchni ziemi wynosi powyżej 1600 h/rok. Rozkład uśłonecznienia w skali roku jest bardzo nierównomierny; w okresie grudzień - luty uśłonecznienie jest najniższe, podczas gdy w okresie czerwiec - sierpień najwyższe. Średnie całkowite promieniowanie słoneczne w roku wynosi około $9,75 \text{ MJ/m}^2 \text{ dobę}$ (duża przydatność dla potrzeb energetyki słonecznej).

3.8.3. Gleby

Gleby na terenie miejscowości Słobity są pochodzenia polodowcowego. Powstały z materiałów naniesionych w czasie ostatniego zlodowacenia. Zostały one wytworzone z gliny zwałowej, różnych piasków i żwirów oraz ilów. Pod wpływem złożonych procesów

fizycznych, biologicznych, a także działalności ludzkiej — wymienione struktury przekształciły się w różne typy gleb.

Na omawianym terenie wykształciły się głównie gleby typu brunatnego właściwego oraz w mniejszym stopniu brunatnego wylugowanego i kwaśnego. Większość gleb brunatnych właściwych wytworzona jest z ilów (26,9%), potem z gliny średniej (23,5%), z gliny lekkiej (16,5%), z piasku gliniastego lekkiego (5,9%), gliny lekkiej na ile (3,6%). Gleby brunatne wylugowane i kwaśne wytworzone są z gliny lekkiej zwałowej.

Gleby brunatne są bardzo urodzajne, chociaż ich uprawa jest zwykle trudniejsza i bardziej kosztowna.

3.8.4. Surowce mineralne

W obrębie miejscowości Słobity występują surowce ilaste, związane z obszarami zastoiskowymi. Surowiec ten jest wysoce przydatny w produkcji wyrobów na użytek ceramiki budowlanej. Zasoby geologiczne surowców ilastych określa się na 1926 m³. Duży potencjał zasobowy surowców ilastych oraz innych złóż kruszywa jest szansą dla rozwoju działalności pozarolniczej na terenie gminy.

3.8.5. Wody powierzchniowe

W okolicach miejscowości Słobity znajdują się źródła rzeki Gardyny. II rzędowa Gardyna jest prawobrzeżnym dopływem Baudy. Powierzchnia zlewni Gardyny wynosi 44 km². Rzeka Bauda, do której wpływa Gardyna swój początek bierze w okolicach Milejewa, u podnóża Góry Maślanej na wysokości 197,0 m. n.p.m., najwyżej położonego miejsca Wzniesień Elbląskich. Bauda uchodzi do Zalewu Wiślanego w okolicy Fromborka na terenie Wybrzeża Staropruskiego. Około 50% powierzchni zlewni stanowią lasy. Zlewnia ma charakter rolniczy.

Ryc. 14 – Staw wiejski w południowej części wsi. W przyszłości planowane miejsce na kąpielisko.

Na obszarze Słobit występują 2 stawy wiejskie. Jeden w centralnej, drugi w południowej części wsi. Przy ruinach posiadłości Dohnów znajdują się również 2 niewielkie, sztuczne zbiorniki wodne będące niegdyś częścią zespołu pałacowego. Obecne znaczenie tych akwenów dla zwiększenia atrakcyjności zamieszkania jest niewielkie.

Przy stawie w centralnej części wsi planowana jest budowa zadaszonych miejsc spotkań i rekreacji mieszkańców. Inwestycja polegała będzie na budowie zadaszonych wiaty

oraz ustawieniu stołów i ław. Staw na południu miejscowości planuje się wykorzystać jako kąpielisko wiejskie.

3.8.6. Charakterystyka flory i fauny

Charakterystyka flory

Szata roślinna występująca w Słobitach jest w dużym stopniu urozmaicona. Siedliska leśne zajmują przeważającą część południowo - wschodnią miejscowości, pomiędzy drogą w kierunku Karwin, a drogą do Pasłęka. Łączna powierzchnia gruntów, na których porastają lasy wynosi 713 ha i stanowi ok. 41% ogólnej powierzchni miejscowości. Procentowy udział obszarów leśnych w obrębie miejscowości jest wyższy od wielkości powierzchni gruntów leśnych w gminie Wilczęta (25,48%). W Słobitach przeważa zadrzewienie liściaste z domieszką drzew iglastych. Najczęściej spotykanym gatunkiem drzew jest dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, buk zwyczajny, jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny oraz brzoza brodawkowata. Domieszkę stanowią drzewa iglaste, głównie sosna zwyczajna oraz świerk pospolity. W stawach dominują różne gatunki mchów torfowców, turzyce, skrzypy i bogaty zestaw roślinności wodnej.

Ryc. 15 – Budynek Leśnictwa Słobity.

Łąki, pastwiska i sady w obrębie miejscowości zajmują powierzchnię 378 ha tj. 21,7% ogólnej powierzchni wsi. Do charakterystycznych roślin porastających te obszary należą: trawy motylkowe i złożone, w tym wiele ziół. Najczęściej spotyka się jaskry, turzyce, babki, koniczyny, łąbiny, poziomki, szczawie, wiechliny, kuklinki, bodziszki i lepnice.

Pomniki przyrody

Na obszarze miejscowości Słobity występuje 8 pomników przyrody. W odległości ok. 1 km od miejscowości, przy drodze w kierunku Karwin znajdują się 3 pomniki przyrody. Są to najczęściej pojedyncze twory przyrody żywej o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiątkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, w szczególności sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa gatunków rodzimych lub obcych.

Tabela 4. Pomniki przyrody

Lp.	Gatunek	Wymiary [m]		Lokalizacja
		Obwód w pierśnicy	Wysokość	
1	dąb szypułkowy	4,40	25	przy drodze Karwiny-Słobity
2	dąb szypułkowy	4,40	25	przy drodze Karwiny-Słobity ok. 1 km od Słobit
3	dąb szypułkowy	4,00	30	przy drodze Karwiny-Słobity ok. 1 km od Słobit
4	dąb szypułkowy	4,00	25	przy drodze Karwiny-Słobity ok. 1 km od Słobit
5	dąb szypułkowy	5,85	30	Nadleśnictwo Młynary, Leśnictwo Słobity, oddz. 169,c
6	dąb szypułkowy	5,10	27	Nadleśnictwo Młynary, Leśnictwo Słobity, oddz. 169
7	dąb szypułkowy	5,85	26	Nadleśnictwo Młynary, Leśnictwo Słobity, oddz. 193
8	dąb szypułkowy	4,00	22	przy drodze Słobity-Pasłęk

Charakterystyka fauny

W okolicach miejscowości Słobity można spotkać kilka gatunków dużych ssaków, jak: jeleń, dzik, sarna, borsuk. Z mniejszych ssaków występuje wiewiórka, kuna, wydra tchórz, norka amerykańska. Ponadto występują liczne gatunki pospolitych ptaków.

Słobicki Obszar Chronionego Krajobrazu

Słobicki Obszar Chronionego Krajobrazu - utworzony na podstawie Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r, zmienionej Rozporządzeniem Nr 4/97 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 kwietnia 1997 r, w celu ochrony krajobrazu fragmentu Równiny Warmińskiej.

W celu zachowania walorów środowiska geograficzno - przyrodniczego ustalono na obszarach chronionego krajobrazu następujące ogólne zasady zagospodarowania:

- ochrona krajobrazu z równoczesną racjonalną gospodarką leśną, rolną rybacką i turystyczną, z zastrzeżeniem zachowania czystości wód, gleby i powietrza oraz harmonii w krajobrazie,

- wdrażanie i rozwijanie biologicznych metod ochrony roślin i naturalnego nawożenia gleb,
- prowadzenie i szerokie propagowanie pszczelarstwa oraz upraw roślin miododajnych i leczniczych,
- wznoszenie budowli i obozowisk zorganizowanych, zharmonizowanych z otoczeniem,
- przeciwdziałanie powstawaniu szkodliwych następstw wpływu wody i powietrza na środowisko (zmian erozyjnych i eolicznych),
- przystosowanie terenu do uprawiania poznawczej turystyki wędrownej,

- zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w zakresie hałasu i wibracji,
- prowadzenie systematycznych zalesień oraz zadrzewień.

3.9. Sfera gospodarcza

3.9.1. Rolnictwo i rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnictwo jest głównym źródłem utrzymania mieszkańców Słobit. Do podstawowych form gospodarowania zalicza się produkcję roślinną i zwierzęcą. W obrębie miejscowości występuje wysoka bonitacja rzeźby terenu oraz najwyższa wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej (bardzo dobre warunki glebowe). W Słobitach funkcjonuje 16 indywidualnych gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 194 ha i średniej powierzchni 12,14 ha.

Największą powierzchnię zajmują 2 wielkoobszarowe zakłady prowadzące produkcję rolną na obszarze 570 ha (średnia 285 ha).

Profil gospodarki rolnej realizowanej na terenie wsi wykształcił się pod wpływem oddziaływania różnorodnych czynników: przyrodniczych, ekonomicznych i społecznych. W Słobitach uprawia się głównie zboża i rzepak. Hodowla zwierzęca skoncentrowana jest wokół hodowli trzody chlewnej i bydła, a także produkcji mleka.

Gospodarkę rolną na terenie Słobit cechuje ostrożność w stosowaniu nowych technologii opartych na modyfikacjach genetycznych. Zagrożenie dla stanu środowiska przyrodniczego stanowi nieodpowiednie składowanie nawozów organicznych. Chów zwierząt gospodarskich powinien się cechować umiarkowaną koncentracją.

Należy promować produkcję rolną przyjazną dla środowiska, wykraczającą poza zwykłą dobrą praktykę. Uwzględniając zagrożenia, jakie niesie ze sobą intensyfikacja rolnictwa oraz wartość przyrodniczą obszaru należy włączyć jak największą liczbę producentów rolnych do programów rolnośrodowiskowych.

Ponadto, w celu podniesienia jakości produkcji, rolnicy z miejscowości Słobity powinni nieustannie wzbogacać wiedzę nt. kierunków rozwoju gospodarstw rolnych. Należy zachęcać rolników indywidualnych do wstępowania do grup producentów rolnych. Organizacja rynku produktów rolnych i dostosowanie produkcji do wymagań odbiorcy z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, przechowywania i dystrybucji produktów, jakie oferują grupy producenckie, jest istotnym elementem dostosowywania polskiego rolnictwa do wymogów gospodarki rynkowej. Wdrażane mechanizmy pozwolą rolnikom poprawiać ekonomiczną efektywność gospodarowania, a konsumentom zapewnią dobry jakościowo i stosunkowo tani produkt.

Infrastruktura techniczna gospodarstw rolnych w Słobitach wymaga modernizacji, by móc dostosować produkcję do wymogów dotyczących ochrony środowiska naturalnego, standardów sanitarnych, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz warunków utrzymania zwierząt. Niezbędne jest wsparcie inwestycyjne w gospodarstwach rolnych. Należy dążyć do

podniesienia wiedzy rolników w zakresie możliwości pozyskania dodatkowych środków z Unii Europejskiej na inwestycje w gospodarstwach rolnych.

Opłacalność produkcji zwierzęcej zależy od wydajności, poziomu plonów roślin pastewnych i organizacji powierzchni paszowej, a także od poziomu prowadzenia gospodarstwa. Wiodącą pozycję na rynku zachowują gospodarstwa poddane modernizacji, a przez to oferujące produkty najwyższej jakości i prezentujące największą siłę ekonomiczną.

W Słobitach występują gospodarstwa, których areał i wysoka kultura prowadzenia produkcji wskazuje na dobre perspektywy rozwoju. Część słabszych ekonomicznie gospodarstw o mniejszej powierzchni i gorszych warunkach produkcji ulegnie likwidacji. Kwalifikacje zawodowe osób odchodzących z rolnictwa mogą okazać się niewystarczające do skutecznego funkcjonowania na rynku pracy. W celu zapobieżenia wzrostowi bezrobocia, należy jak najszybciej podjąć działania ukierunkowane na reorientację zawodową osób odchodzących z rolnictwa w kierunku branż, w przypadku których występuje wzrost zatrudnienia.

3.9.2. Przemysł, usługi, handel

W ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przy Urzędzie Gminy Wilczęta zarejestrowana jest 1 firma usługowa oraz 3 handlowe. Liczba firm na obszarze miejscowości jest zdecydowanie niewystarczająca dla zapewnienia źródła dochodu większej liczby mieszkańców.

Poprzez system szkoleń ukierunkowanych na wzrost przedsiębiorczości należy zachęcać mieszkańców do tworzenia podmiotów gospodarczych.

Ryc. 16 – Sklep spożywczo – przemysłowy.

3.9.3. Rynek pracy

Sektor prywatny działający na obszarze miejscowości ma niewielkie znaczenie w gospodarce i nie jest w stanie zasymilować nadwyżki wolnej siły roboczej. Główną pozycję na lokalnym rynku pracy stanowią gospodarstwa rolne. W tej sytuacji znaczna część mieszkańców zmuszona jest szukać zatrudnienia poza Słobitami. Osoby mniej mobilne zawodowo, które nie znajdują zatrudnienia na obszarze miejscowości, zasilają najczęściej szeregi osób bezrobotnych i korzystających z różnych form pomocy społecznej.

3.9.4. Turystyka

Z Ornety - przez Słobity - do Pasłęku wiedzie trasa rowerowa "Pałace rodu zu Duhna I". Miejscowość jest dość często odwiedzana przez turystów indywidualnych, rzadziej zorganizowane wycieczki (głównie byłych autochtonów i ich rodziny). Mieszkańcy Słobit nie wykorzystują szansy na dodatkowe źródło utrzymania, jaką daje im ruch turystyczny. W Słobitach nie istnieją żadne obiekty oferujące miejsca noclegowe. Właściciele gospodarstw rolnych nie dążą do dywersyfikacji źródeł dochodu poprzez inwestycje w agroturystykę. Rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki w obrębie miejscowości umożliwiłby tworzenie produktów turystycznych opartych na naturalnych i kulturowych zasobach.

3.10. Infrastruktura techniczna

3.10.1. Zasoby i warunki mieszkaniowe

Na terenie miejscowości występuje zabudowa mieszana. Zdecydowana większość budynków stanowią zabudowania jednorodzinne. Budynki wielorodzinne to głównie budynki powstałe w czasach Państwowych Gospodarstw Rolnych. Stan techniczny budynków jest przeciętny lub poniżej przeciętnej. Większość wymaga modernizacji i remontów.

Ryc. 17 – Zabudowania wielorodzinne przy drodze w kierunku Pasłęka.

3.10.2. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna

Wieś leży przy drogach powiatowych nr 1158 N, nr 1154 N, nr 1338 N oraz przy drogach gminnych. Drogi te ze względu na rodzaj nawierzchni wymagają ogromnych nakładów inwestycyjnych w postaci remontów. Poprawy wymagają rozwiązania

Ryc. 18 – Przystanek PKS.

komunikacyjne wewnątrz miejscowości, w szczególności w obrębie drogi gminnej, w kierunku zabudowań mieszkalnych pracowników byłych PGR-ów (wschodnia część wsi). Chodnik przy drodze gminnej nie spełnia parametrów normatywnych. Droga wykorzystywana jest również przez dzieci i młodzież, która rowerami dojeżdża do pobliskiej szkoły. Ze względu na znaczne obciążenie odcinka oraz brak

oświetlenia punkowego, droga stanowi zagrożenie zarówno dla bezpieczeństwa pieszych jak i rowerzystów. Ze względu na brak możliwości poszerzenia chodnika w oparciu o rodzaj

zastosowanej nawierzchni, należy go usunąć. W dalszej kolejności należy doprowadzić do budowy nowego chodnika oraz ścieżki rowerowej. Stworzenie tego rodzaju infrastruktury zapewni możliwość bezpiecznego korzystania z drogi wszystkim jej użytkownikom.

We wsi brakuje wystarczającej liczby miejsc parkingowych. W północno – zachodniej części wsi znajduje się neogotycki Kościół P.W. Zmartwychwstania Pańskiego. Obecnie w Kościele odbywają się liczne obrzędy sakralne i ceremonie kościelne, w których uczestniczą mieszkańcy Słobit i okolicznych miejscowości. Utrudnieniem komunikacyjnym dla osób przyjeżdżających z obiektu jest brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych. Osoby przyjeżdżające na uroczystości kościelne własnymi pojazdami parkują je przy drodze powiatowej oraz nie przeznaczonych do tego celu miejscach na terenie wsi, stwarzając znaczne utrudnienie komunikacyjne dla mieszkańców oraz zagrożenie dla użytkowników dróg.

Problem dodatkowo nasili się po przeprowadzeniu inwestycji polegających na budowie świetlicy wiejskiej i innych obiektów o funkcjach rekreacyjnych. Należy dążyć do budowy parkingu w centrum wsi przy kościele.

Skrzyżowanie dróg powiatowych wewnątrz miejscowości znacząco poprawia układ komunikacyjny wsi. Do miejscowości dociera zorganizowany transport samochodowy (PKS Pasłęk). W miejscowości nie funkcjonuje przystanek kolejowy. Najbliższa stacja PKP znajduje się w Młynarach.

Z przystanku kolejowego w Młynarach (według rozkładu jazdy na dzień 18 lutego 2008 roku) istnieją jedynie 2 bezpośrednie połączenia:

1. Braniewo - Kaliningrad,
2. Elbląg - Malbork - Tczew - Gdańsk - Gdynia - Sopot.

3.10.3. Sieć kanalizacyjna i wodociągowa

Do wodociągu zbiorczego podłączone są 142 gospodarstwa domowe. Ujęciem, z którego pobierana jest woda dla miejscowości jest hydrofornia Wilczęta. Obiekt spełnia warunki pozwolenia wodnoprawnego, a uzdatniona woda spełnia wymogi wody do picia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dn. 19.11.2002 roku (Dz. U. Nr 203, poz. 1718). Długość sieci wodociągowej wynosi 6 km. Stan techniczny sieci jest dobry. Sieć obejmuje praktycznie 100% gospodarstw domowych

Długość sieci kanalizacyjnej w Słobitach wynosi 2 km. Do sieci przyłączonych jest 60 gospodarstw domowych. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni Słobity. W pozostałych zabudowaniach występuje system kanalizacji indywidualnej ze zbiornikami bezodpływowymi. Średnie zużycie wody wynosi 12,078 m³ (22,45 m³ na mieszkańca).

3.10.4. Gospodarka odpadami

Wysypisko odpadów, z którego korzystają mieszkańcy miejscowości Słobity znajduje się w Wilczętach. Termin eksploatacji wysypiska upływa w 2010 roku. Gmina przystąpiła do Związku Ekologicznego Gmin z siedzibą w Pasłęku, który ma za zadanie doprowadzić do powstania wspólnego dla zrzeszonych gmin wysypiska odpadów, spełniającego wymagania przepisów ochrony środowiska.

3.10.5. Gazownictwo i ciepłownictwo

Na obszarze miejscowości gaz do odbiorców indywidualnych dostarczany jest w butlach. Mieszkańcy Słobit zaopatrują się w ciepło z indywidualnych źródeł opalanych węglem i drewnem.

3.10.6. Elektroenergetyka i łączność

Słobity są wsią w pełni zelektryfikowaną, a dostępna infrastruktura elektroenergetyczna w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców. Uzupełnienia oświetlenia ulicznego wymaga odcinek drogi gminnej w kierunku osiedla zamieszkiwanego przez byłych pracowników PGR, we wschodniej części wsi. W tej części miejscowości zamieszkuje znaczna liczba mieszkańców, a dostęp do osiedla po zmroku jest w znacznej mierze utrudniony.

Sieć teleinformatyczna na obszarze miejscowości zapewnia swobodny dostęp do usług telefonicznych i szerokopasmowej sieci internetowej dla wszystkich potencjalnych odbiorców. Jednakże ze względu na ograniczone możliwości finansowe, dostęp do Internetu jest w znacznej mierze utrudniony dla osób mniej zamożnych. Pracownia komputerowa wyposażona w łącza internetowe znajdująca się w Szkole Podstawowej w Słobitach dostępna jest wyłącznie dla uczniów placówki.

Ponieważ dostęp do wiedzy i informacji dostarczanych za pośrednictwem Internetu jest ważnym czynnikiem rozwoju społeczeństwa informacyjnego (zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych), należy podjąć działania umożliwiające powszechny i bezpłatny dostęp do Internetu dla wszystkich zainteresowanych. Punkty dostępu do Internetu mogłyby zostać zorganizowane w ramach świetlicy wiejskiej.

4. Zestawienie tabelaryczne zasobów miejscowości Słobity.

Rodzaj zasobu	BRAK	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
1. Walory krajobrazu				X
2. Walory przyrodnicze				X
3. Walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)		X		
4. Walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			X	
5. Cenne przyrodniczo obszary lub obiekty		X		
6. Świat zwierzęcy (ostoję, siedliska)		X		
7. Osobliwości przyrodnicze		X		
8. Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			X	
9. Podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
10. Gleby, kopaliny				X
Środowisko kulturowe				
1. Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe.			X	
2. Walory zagospodarowania przestrzennego.			X	
3. Zabytki.				X
4. Zespoły artystyczne.			X	
Dziedzictwo religijne i historyczne				
1. Miejsce, osoby i przedmioty kultu.			X	
2. Święta, odpusty, pielgrzymki.		X		
3. Tradycje, obrzędy, gwara.	X			
4. Legendy, podania i fakty historyczne.				X
5. Ważne postacie historyczne.			X	
6. Specyficzne nazwy.			X	
Obiekty i tereny				
1. Działki pod zabudowę mieszkalną			X	
2. Działki pod domy letniskowe			X	
3. Działki pod zakłady usługowe i przemysł			X	
4. Pustostany mieszkaniowe, magazynowe i poprzemysłowe			X	
5. Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
6. Place i miejsca publicznych spotkań		X		
7. Miejsca sportu i rekreacji		X		
Gospodarka, rolnictwo				
1. Specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
2. Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
3. Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne			X	

Sąsiedzi i przyjezdni				
1. Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
2. Ruch tranzytowy		X		
3. Przyjezdni stali i sezonowi		X		
Potencjał instytucjonalny				
1. Placówki opieki społecznej	X			
2. Placówki oświatowe				X
3. Dom Kultury (świetlica)	X			
4. Poczta				X
5. Bank	X			
Ludzie, organizacje, zrzeszenia				
OSP	X			
Zespoły ludowe, Koło Gospodyń Wiejskich	X			
Stowarzyszenia	X			
Kluby sportowe	X			

5. Ocena mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (Analiza SWOT)

Mocne strony	Słabe strony
• Znaczny udział osób w wieku produkcyjnym w populacji. • Obiekty zabytkowe i bogate tradycje historyczne, mogące stanowić podstawę do rozwoju turystyki. • Działalność podmiotów handlowo – usługowych zabezpieczających podstawowe potrzeby mieszkańców. • Korzystna dostępność komunikacyjna miejscowości (przy drogach powiatowych). • Dobra jakość gleb. • Rozwinięte rolnictwo. • Dostęp do infrastruktury (sieć teleinformatyczna, wodociąg). • Dostępna infrastruktura sportowa (boiska i sala gimnastyczna). • Aktywizacja społeczności lokalnej realizowana przez Szkołę Podstawową w Słobitach.	• Brak odpowiedniego zaplecza i wyposażenia technicznego do prowadzenia działalności kulturalnej oraz rozrywkowo – rekreacyjnej. • Brak wystarczającej oferty w zakresie dostępu do bezpłatnego Internetu dla wszystkich mieszkańców. • Brak ofert aktywnego spędzania wolnego czasu oraz rozwoju intelektualnego młodzieży. • Brak infrastruktury umożliwiającej aktywizację społeczną i podnoszenie kwalifikacji ludności poprzez szkolenia. • Braki w infrastrukturze sportowej dostępnej publicznie. • Brak oferty spędzania wolnego czasu przez najmłodszych mieszkańców miejscowości. • Niezagospodarowane obszary pod funkcję rekreacyjną. • Niewystarczająca estetyka wsi. • Niedostateczne wyposażenie miejscowości w chodniki, ścieżki rowerowe i parkingi. • Braki infrastrukturalne (kanalizacja, gazyfikacja). • Trudności ekonomiczne części mieszkańców i znaczna liczba osób pobierających świadczenia społeczne. • Niska przedsiębiorczość lokalna.
Szanse	Zagrożenia
• Rozwój turystyki w oparciu o lokalne zasoby. • Rozwój przedsiębiorczości. • Wzrost zamożności mieszkańców. • Poprawa warunków do rozwoju kultury, sportu i rekreacji • Tworzenie warunków do prowadzenia działalności rozrywkowej.	• Spadek aktywności i zanik więzi społecznych. • Pogorszenie możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez dorosłych. • Pogłębiająca się zapaść edukacyjna dzieci i młodzieży, wzrost zachorowań i wad postawy. • Ubożenie i wzrost liczby ludności pobierającej świadczenia socjalne. • Utrzymująca się bezradność życiowa.

• Aktywizacja zawodowa i społeczna oraz dostosowanie kwalifikacji zawodowych mieszkańców do wymogów rynku pracy. • Wzrost aktywności sportowej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży. • Stworzenie oferty spędzania wolnego czasu dla najmłodszych. • Poprawa dostępności komunikacyjnej poprzez budowę chodników. • Rozwój i tworzenie organizacji pozarządowych. • Rozwój rolnictwa. • Poprawa warunków życia ludności poprzez inwestycje w podstawową infrastrukturę.	• Niewykorzystanie szansy, jaką dają fundusze strukturalne UE. • Degradacja wartości przyrodniczych w wyniku niewłaściwej gospodarki turystycznej i rolniczej. • Zanik wartości stanowiących o dziedzictwie kulturowym Słobit.
--	--

6. Wizja rozwoju miejscowości

Co ma ją wyróżniać?	Kultywowanie tradycji i dziedzictwa kulturowego, estetyka zabudowy z zachowaniem tradycyjnego układu zabudowy, aktywni mieszkańcy nie mający problemów ze znalezieniem swojego miejsca na rynku pracy, dobrze wyposażone obiekty służące działalności sportowej, kulturalnej, rekreacji i czynnemu wypoczynkowi.
Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkalną, rolniczą, turystyczną, sportowo – rekreacyjną.
Kim mają być mieszkańcy?	Wykształceni, przedsiębiorczy, dbający o zachowanie tradycji i dziedzictwa kulturowego, identyfikujący się z miejscowością.
Co ma dać utrzymanie?	Małe, średnie przedsiębiorstwa i mikroprzedsiębiorstwa (sektor handlu, usług i zrównoważone rolnictwo).
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Sołtys, Rada Sołecka, stowarzyszenia, grupy młodzieżowe, zespoły sportowe.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Dyskusje, rozmowy, pomoc sąsiedzka, rozwiązywanie problemów na zebraniach

	wiejskich, współpraca z Gminą.
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Czysta, estetyczna, bogata, dostępna, bezpieczna, wyróżniająca się na tle innych miejscowości kultywowaniem tradycji.
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Związane z historią, tradycją i kulturą.
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Estetyczne, czyste, funkcjonalne, stanowiące całość architektoniczną, atrakcyjne.
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Nienaruszony, ekologiczny, atrakcyjny.
Jakie ma być rolnictwo?	Nowoczesne, nieuciążliwe dla środowiska.
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Dostosowane do potrzeb mieszkańców, bezpieczne.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Możliwość uprawiania sportu na nowoczesnych, wyremontowanych boiskach. W ramach świetlicy wiejskiej zajęcia pozalekcyjne z języka angielskiego i obsługi komputera, sprzęt komputerowy i audio - wizualny, dostęp do Internetu, aplikacje multimedialne do nauki, imprezy integracyjno - aktywizujące i inne, sprzęt do ćwiczeń siłowych i inny sprzęt sportowy. Nowoczesne place zabaw dla dzieci, plażę.

7. Zestawienie priorytetów, celów i zadań

Priorytet I. Modernizacja i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowo - rekreacyjnej

Cele:

- Zaspokojenie potrzeb społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych mieszkańców.
- Sprzyjanie kultywowaniu dawnych zwyczajów i tradycji.
- Integracja społeczności wiejskiej.
- Wzrost poziomu sprawności fizycznej mieszkańców.
- Podniesienie standardu życia mieszkańców wsi, poprawa atrakcyjności zamieszkania.
- Nieskrępowany dostęp do wiedzy i informacji dla wszystkich mieszkańców.
- Poprawa estetyki i wyglądu wsi.

Zadania:

- 1.1. Budowa świetlicy wiejskiej.
- 1.2. Zagospodarowanie stawu w centrum wsi poprzez oczyszczenie zbiornika wodnego oraz organizację przy brzegu miejsca spotkań i rekreacji.
- 1.3. Modernizacja boiska gruntowego i budowa boiska do siatkówki.
- 1.4. Budowa placów zabaw dla dzieci.
- 1.5. Organizacja kąpieliska przy stawie w południowej części wsi.

Priorytet II. Rozwój i rozbudowa infrastruktury technicznej

Cele:

- Poprawa standardu życia i pracy na wsi.
- Wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.
- Wzrost funkcji mieszkalnej.
- Zwiększenie bezpieczeństwa na drodze, również w odniesieniu do dzieci i młodzieży.

Zadania:

- 2.1. Budowa chodnika i ścieżki rowerowej przy drodze gminnej.
- 2.2. Budowa publicznego parkingu przy Kościele P.W. Zmartwychwstania Pańskiego.

Priorytet III. Odnowienie zabytkowych obiektów architektury sakralnej

Cele:

- Ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego zabytkowych obiektów architektury sakralnej.

Zadania:

- 3.1. Odnowienie dachu budynku Kościoła P.W. Zmartwychwstania Pańskiego.

Priorytet IV. Wzrost przedsiębiorczości oraz wyrównywanie szans na rynku pracy

Cele:

- Zwiększenie dochodów mieszkańców.
- Zwiększenie absorpcji wykorzystania funduszy Unii Europejskiej przez mieszkańców wsi.
- Aktywizacja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zadania:

4.1. Szkolenia z zakresu:

- Zakładania, prowadzenia i finansowania działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.
- Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Priorytet V. Rolnictwo

Cele:

- Poprawa kultury produkcji rolnej i rozwój rolnictwa ekologicznego.
- Zwiększenie potencjału sektora rolnego.
- Ochrona środowiska naturalnego.
- Dywersyfikacja źródeł dochodów gospodarstw.

Zadania:

5.1. Szkolenia zawodowe dla osób pracujących w rolnictwie.

5.2. Modernizacja gospodarstw rolnych.

5.3. Działalność w ramach grup producentów rolnych.

5.4. Płatności rolnośrodowiskowe.

5.5. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej i reorientacja zawodowa.

8. Społeczna analiza zapotrzebowania

Prace związane z przygotowaniem Planu Odnowy Miejscowości zostały oparte o konsultacje społeczne mające na celu poznanie opinii mieszkańców na temat najważniejszych problemów społecznych oraz kierunków odnowy i dalszego rozwoju Słobit.

Podczas badania ankietowego (próba n=46; 11,25% populacji miejscowości powyżej 18 roku życia) mieszkańców zapytano o potrzebę realizacji działań związanych z odnową wsi oraz czy działania wypracowane przez mieszkańców, podczas pierwszego zebrania wiejskiego w dniu 8 stycznia 2008 roku, zostały właściwie wskazane.

Następnie mieszkańcy poproszeni zostali o wyznaczenie obszarów problemowych występujących w miejscowości oraz określenie dotkliwości poszczególnych zjawisk (w skali od 1 do 7, gdzie „7” oznacza najbardziej, podczas gdy „1” najmniej dotkliwy problem). Ostatniego elementem badania była ocena priorytetów mieszkańców w zakresie inwestycji możliwych do współfinansowania ze środków jednostki samorządu terytorialnego (Gminy) oraz w oparciu o propozycje zgłoszone podczas zebrania wiejskiego.

Na pytanie „Czy w Słobitach należy realizować działania związane z Odnową Wsi?”:

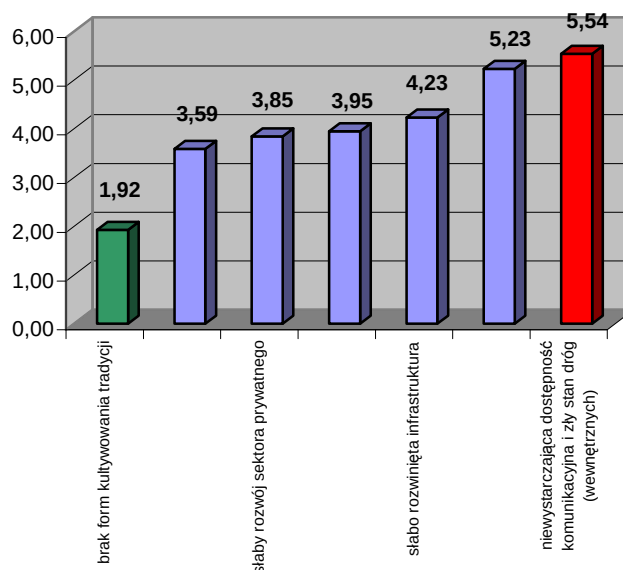
- tak, odpowiedziało 100% ankietowanych;
- nie, odpowiedziało 0% ankietowanych;
- trudno powiedzieć odpowiedziało 0% ankietowanych.

Na pytanie „Czy uważa Pan (i), że działania zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Słobity zostały właściwie wskazane?”

- zdecydowanie tak, odpowiedziało 80,43% ankietowanych;
- raczej tak, odpowiedziało 19,57% ankietowanych;
- raczej nie, odpowiedziało 0% ankietowanych;
- zdecydowanie nie, odpowiedziało 0% ankietowanych;
- trudno powiedzieć, odpowiedziało 0% ankietowanych.

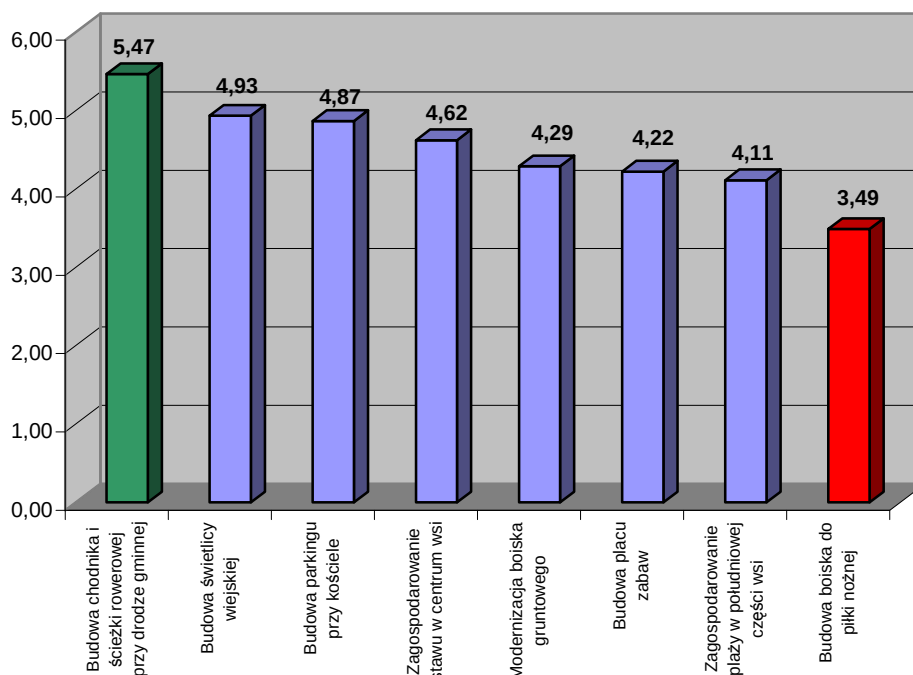
Mieszkańców poproszono o wskazanie obszarów problemowych występujących w miejscowości wraz z podaniem stopnia dotkliwości poszczególnych zjawisk (w skali od 1 do 7, gdzie 7 oznacza najbardziej, podczas gdy 1 najmniej dotkliwy problem). Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że zdecydowanie największym problemem mieszkańców jest "niewystarczająca dostępność komunikacyjna i zły stan dróg", a także „bezrobocie”, do najmniej dotkliwych problemów mieszkańcy zaliczyli "brak form kultywowania tradycji" oraz „niewłaściwie zagospodarowaną przestrzeń publiczną”.

Obszary problemowe występujące na obszarze miejscowości Słobity

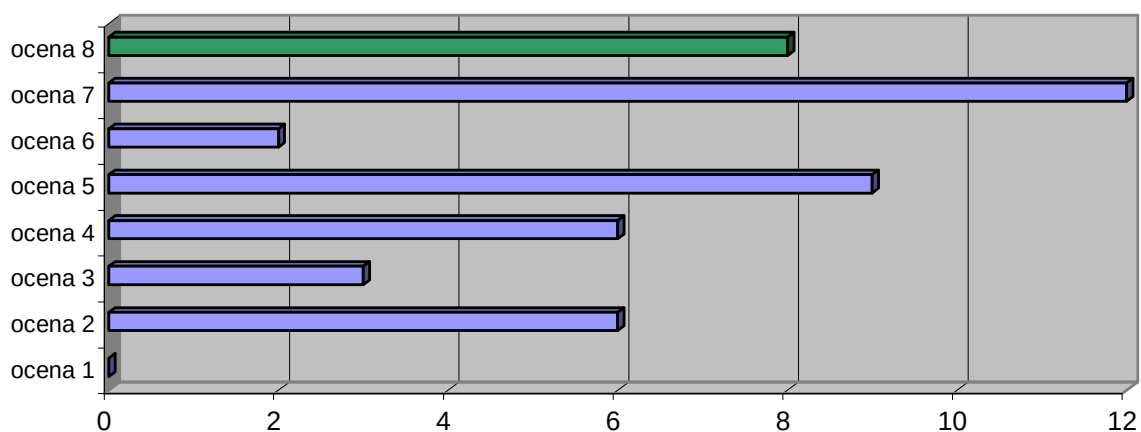
Mieszkańcy w skali od 1 do 8 ocenili istotność planowanych inwestycji dla poprawy jakości zamieszkania. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że największą potrzebą jest budowa chodnika oraz ścieżki rowerowej przy drodze gminnej, w kierunku osiedla byłych pracowników PGR (5,47). Jednocześnie można uznać, że kolejne trzy inwestycje są dla mieszkańców jednakowo ważne. Inwestycje, takie jak: budowa świetlicy wiejskiej (4,93), parkingu przy kościele (4,87) oraz zagospodarowanie stawu w centrum wsi (4,62) uzyskały zbliżone oceny punktowe. Mniej istotne (oceny poniżej 4,5) okazały się: modernizacja boiska gruntowego (4,29), budowa placu zabaw dla dzieci (4,22) oraz zagospodarowanie plaży w południowej części wsi (4,11). Najmniejszym poparciem cieszyło się działanie związane z budową boiska do piłki nożnej (3,49).

Inwestycje wg. priorytetów potrzeb mieszkańców miejscowości Słobity

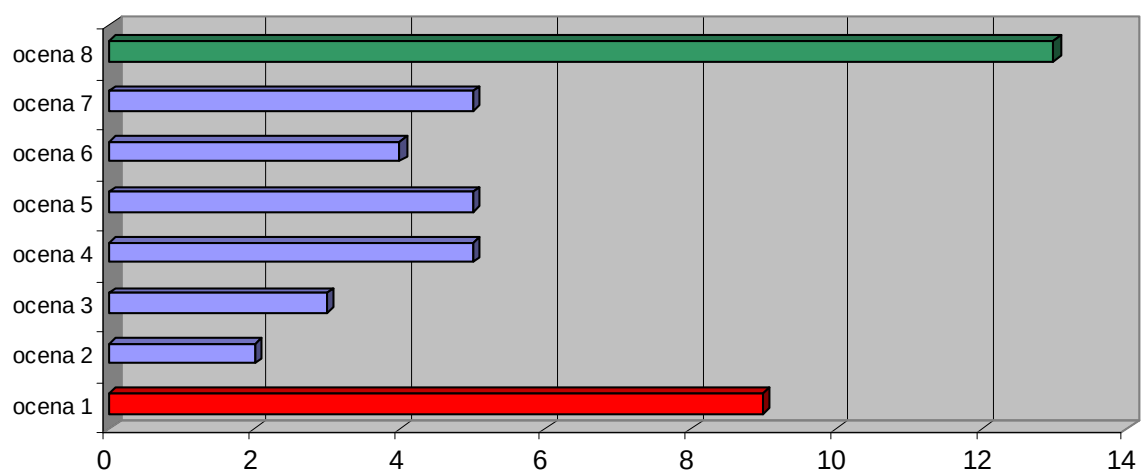

Poniżej przedstawione zostały częściowe wyniki badania oceniające zapotrzebowanie na poszczególne działania projektowe. Potwierdzają one uśrednione wyniki pomiarów.

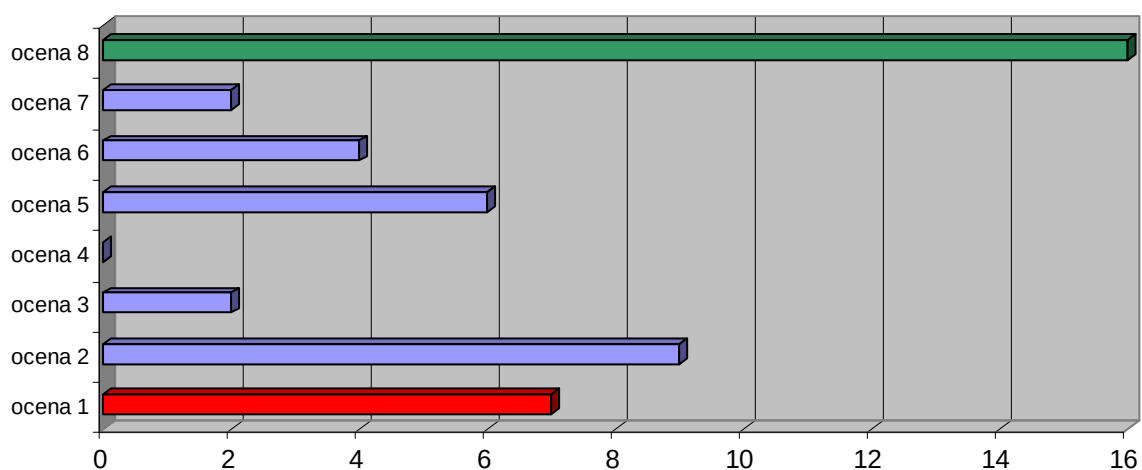
Ocena inwestycji: budowa chodnika i ścieżki rowerowej przy drodze gminnej

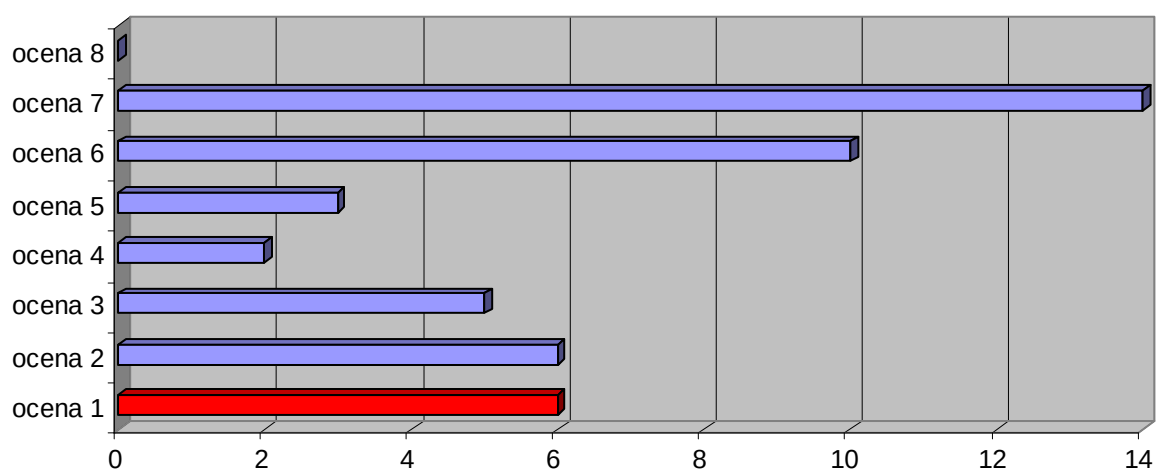
Ocena inwestycji: budowa świetlicy wiejskiej

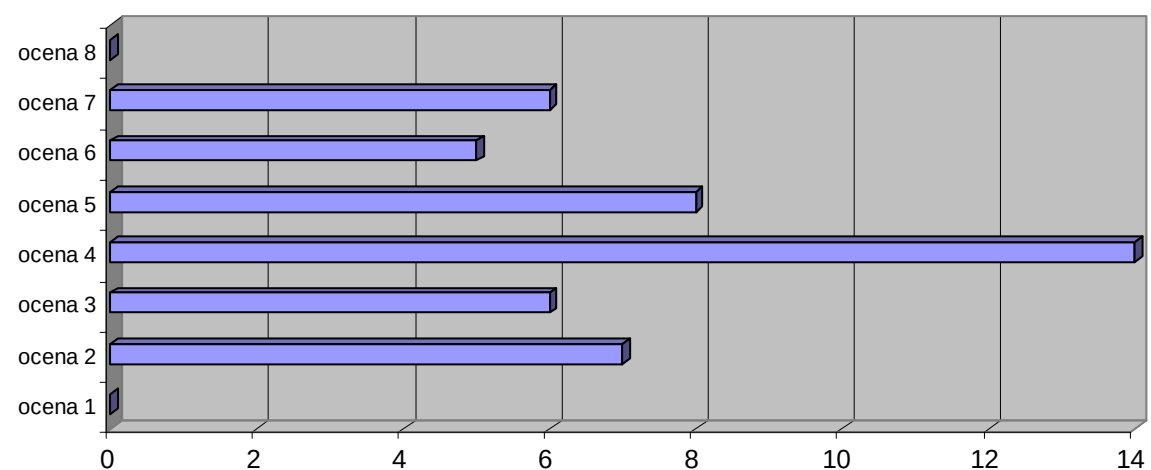
Ocena inwestycji: budowa parkingu przy kościele

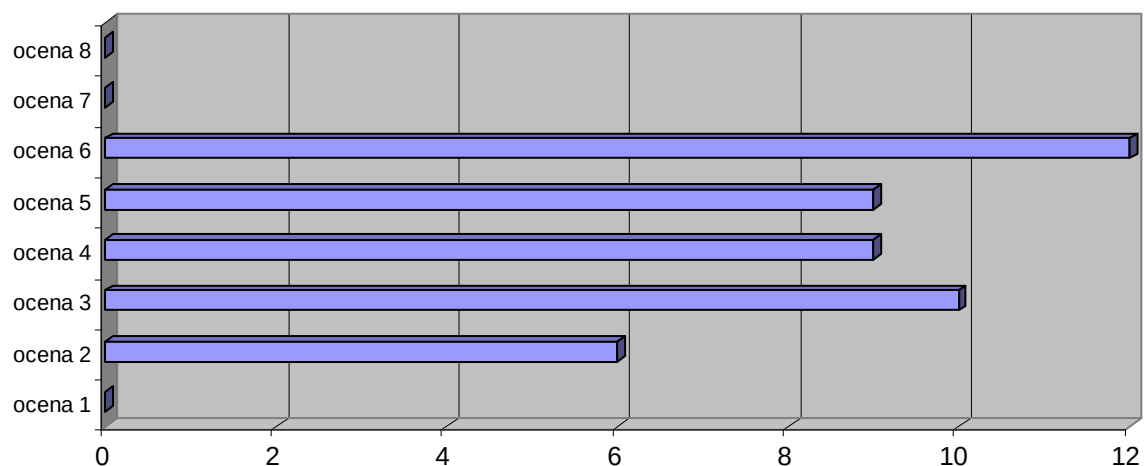
Ocena inwestycji: zagospodarowanie stawu w centrum wsi

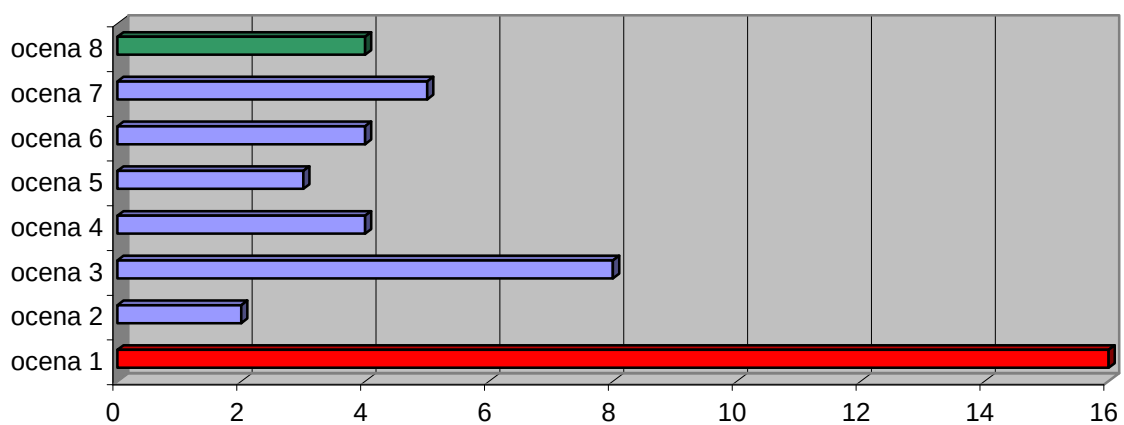
Ocena inwestycji: modernizacja boiska gruntowego

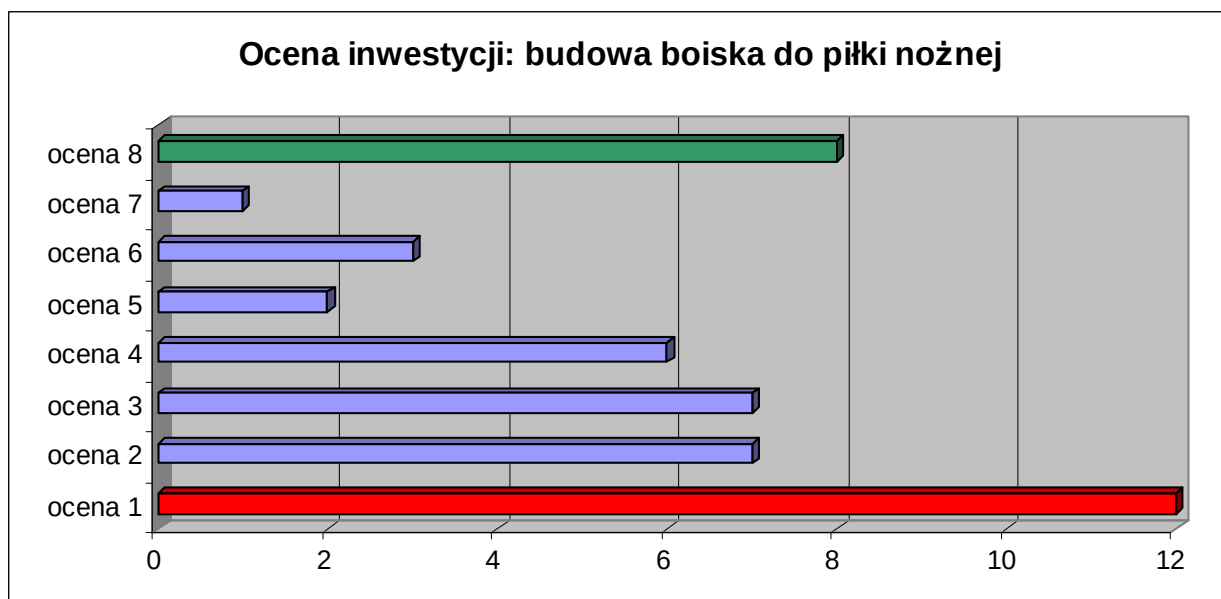

Ocena inwestycji: budowa placu zabaw

Ocena inwestycji: zagospodarowanie plaży w południowej części wsi

Wszystkie działania zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Słobity zostały wskazane przez mieszkańców wsi i stanowią wyraz ich potrzeb. Informacje otrzymane na drodze społecznej analizy zapotrzebowania zostały zestawione z możliwościami inwestycyjnymi gminy (środki finansowe, wymogi prawa, dostępne obiekty i grunty itp.) w celu sporządzenia harmonogramu wdrażania wydzielonych zadań.

8. Harmonogram wdrażania planu wraz z kosztorysem

Lp.	Rodzaj działania	Przewidywany koszt i termin realizacji							
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PRIORYTET I Modernizacja i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowo - rekreacyjnej									
1.1.	Budowa świetlicy wiejskiej				400000,00				
1.2.	Zagospodarowanie stawu w centrum wsi poprzez oczyszczenie zbiornika wodnego oraz organizację przy brzegu miejsca spotkań i rekreacji		50000,00						
1.3.	Modernizacja boiska gruntowego i budowa boiska do siatkówki		40000,00						
1.4.	Budowa placów zabaw dla dzieci		60000,00						
1.5.	Organizacja kąpieliska przy stawie w południowej części wsi						15000,00		
PRIORYTET II Rozwój i rozbudowa infrastruktury technicznej									
2.1.	Budowa chodnika i ścieżki rowerowej przy drodze gminnej	200000,00							
2.2.	Budowa publicznego parkingu przy Kościele P.W. Zmartwychwstania Pańskiego	50000,00							
PRIORYTET III Odnowienie zabytkowych obiektów architektury sakralnej									
3.1.	Odnowienie dachu budynku Kościoła P.W. Zmartwychwstania Pańskiego w Słobitach				250000,00				
PRIORYTET IV Wzrost przedsiębiorczości oraz wyrównywanie szans na rynku pracy									
4.1.	Szkolenia z zakresu zakładania, prowadzenia i finansowania działalności gospodarczej na obszarach wiejskich								
4.2.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży								
PRIORYTET V Rolnictwo									
5.1.	Szkolenia zawodowe dla osób pracujących w rolnictwie								
5.2.	Modernizacja gospodarstw rolnych	-	-	-	-	-	-	-	-
5.3.	Powstawanie grup producentów rolnych	-	-	-	-	-	-	-	-
5.4.	Płatności rolnośrodowiskowe	-	-	-	-	-	-	-	-
5.5.	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej i reorientacja zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-

9. Karty zadań ujęte w Planie Odnowy Miejscowości

PRIORYTET I	Modernizacja i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej
ZADANIE 1.1	Budowa świetlicy wiejskiej
Opis stanu istniejącego	Wieś sołecka Słobity jest drugą pod względem wielkości miejscowością w gminie Wilczęta. Pomimo że wieś zamieszkuje znaczna liczba mieszkańców, w miejscowości brakuje świetlicy, w której mieszkańcy mogliby się organizować, prowadzić spotkania wiejskie, czy podejmować działalność kulturalną. Brak świetlicy odczuwają również dzieci i młodzież, które stanowią blisko 25% populacji miejscowości. W Słobitach nie prowadzona jest pozaszkolna działalność środowisk dziecięco – młodzieżowych. Oferta szkoły w tym zakresie jest niewystarczająca i nie zapewnia najmłodszym mieszkańcom wsi możliwości twórczego i aktywnego spędzania wolnego czasu w ramach zajęć pozaszkolnych. Budowa świetlicy wiejskiej, wyposażenie budynku w salę taneczną ze sceną oraz zaplecze kuchenne zapewni wykorzystanie obiektu do organizacji imprez i rozwoju działalności artystycznej. W świetlicy mogą być organizowane przedsięwzięcia o charakterze integracyjno-aktywizującym dla dzieci i młodzieży (np. Mikołajki, Dzień Dziecka, Andrzejki, Sylwester, przyjęcia rodzinne). Świetlica będzie ponadto doskonałym stymulatorem do powstania na terenie miejscowości stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, które w ramach obiektu mogą prowadzić swoją działalność. Mniejsza sala w świetlicy wiejskiej wyposażona w komputery z dostępem do Internetu wykorzystywana będzie do szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe i umiejętności mieszkańców, zapewni mieszkańcom dostęp do aktualnych ofert pracy oraz wiedzy i informacji, przyczyniając się do zmniejszenia dysproporcji edukacyjnych i rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Wykorzystanie, pod kontrolą opiekuna świetlicy, sprzętu komputerowego przez dzieci i młodzież zagwarantuje im dodatkowy dostęp do wiedzy, korzystnie przyczyniając się do poprawy wyników w nauce. Wyposażenie świetlicy w aplikacje multimedialne do nauki języków obcych, elektroniczne leksykony, słowniki i encyklopedie zapewni młodzieży dostęp do atrakcyjnych narzędzi edukacyjnych. W świetlicy realizowane będą dodatkowe zajęcia lekcyjne dla najmłodszych mieszkańców Słobit m.in. z języka

	angielskiego oraz obsługi komputera. Organizacji wielu inicjatyw społecznych oraz kursów i szkoleń dla mieszkańców ułatwi dodatkowe wyposażenie obiektu w sprzęt audio – wizualny (telewizor LCD z zestawem nagłośnieniowym).
Prace planowane w ramach projektu	1. Budowa świetlicy wiejskiej wraz z pomieszczeniami: ➤ sala z przeznaczeniem na miejsce spotkań, imprez, zebrań; ➤ sala z przeznaczeniem na miejsce szkoleń, pracownię komputerową; ➤ pomieszczenie sanitarne (WC damskie i męskie); ➤ zaplecze kuchenne (wykorzystywane przy okazji organizacji imprez okolicznościowych). 2. wyposażenie świetlicy wiejskiej: ➤ zakup stołów; ➤ zakup krzeseł; ➤ zakup karniszy i firan, 3. wyposażenie pomieszczenia kuchennego w ramach świetlicy wiejskiej: ➤ piec elektryczno-gazowy; ➤ patelnie elektryczne; ➤ przepływowy podgrzewacz wody; ➤ lodówka; ➤ zlewozmywak; ➤ zmywarka; ➤ segment kuchenny; ➤ talerze, szklanki, garnki. 4. wyposażenie świetlicy w wyposażenia, gry i zestawy edukacyjne dla dzieci (gry planszowe, wydawnictwa i publikacje): ➤ zestawy komputerowe z oprogramowaniem; ➤ zestaw do ćwiczeń siłowych (ATLAS); ➤ telewizor z zestawem nagłośnieniowym; ➤ biurka i krzesła do pracowni komputerowej; ➤ szafka pod telewizor; ➤ stół do tenisa stołowego;

	➤ stół z piłkarzykami; ➤ piłki.
Beneficjenci ostateczni	➤ mieszkańcy Słobit; ➤ przyjezdni z okolicznych miejscowości; ➤ turyści.

PRIORYTET I	Modernizacja i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej
ZADANIE 1.2	Zagospodarowanie stawu w centrum wsi poprzez oczyszczenie zbiornika wodnego oraz organizację przy brzegu miejsca spotkań i rekreacji
Opis stanu istniejącego	Oprócz zapewnienia mieszkańcom możliwości rozwijania działalności kulturalnej i rekreacyjno – rozrywkowej w ramach świetlicy, należy dążyć do poprawy samoorganizacji mieszkańców w innych formach. W niewielkiej odległości od stawu wiejskiego, przy głównym skrzyżowaniu we wsi mieszkańcy urządzili prowizoryczne miejsce spotkań. Należy oczyścić staw i jego otoczenie a w ramach przylegającej działki stworzyć punkt spotkań i rekreacji społeczności wiejskiej, który umożliwi prowadzenie imprez i uroczystości wiejskich na wolnym powietrzu. Miejsce spotkań i rekreacji będzie zadaszone (wiata) oraz wyposażone w ławy i stoły.
Prace planowane w ramach projektu	➤ oczyszczenie stawu wiejskiego; ➤ oczyszczenie i wyrównanie terenu; ➤ organizacja trawnika; ➤ zakup ławek; ➤ zakup stołów; ➤ budowa wiaty.
Beneficjenci ostateczni	➤ mieszkańcy Słobit; ➤ przyjezdni z okolicznych miejscowości; ➤ turyści.

PRIORYTET I	Modernizacja i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej
ZADANIE 1.3	Modernizacja boiska gruntowego i budowa boiska do siatkówki
Opis stanu istniejącego	Ważną rolę w aktywizacji mieszkańców miejscowości stanowi infrastruktura sportowa. We wsi znajduje się boisko, które posiada nawierzchnię gruntową uniemożliwiającą bezpieczne uprawianie sportu oraz znacznie ograniczającą wykorzystanie obiektu w niesprzyjających warunkach atmosferycznych. Nierówności podłoża oraz postępujący

	proces zarastania roślinnością ruderalną stwarzają znaczne zagrożenie urazami (obtarcia, stłuczenia, złamania). Umocowanie oraz konstrukcja bramek nie spełnia norm bezpieczeństwa. Brakuje ławek oraz ogrodzenia. Należy zmodernizować boisko do piłki nożnej w celu podwyższenia bezpieczeństwa oraz standardu. Optymalnym rozwiązaniem jest modernizacja boiska do piłki nożnej oraz stworzenie na obszarze przylegającym do obiektu boiska do siatkówki. Nowe boisko umożliwi aktywizację sportową mieszkańców zainteresowanych uprawianiem innych niż piłka nożna dyscyplin sportowych.
Prace planowane w ramach projektu	1. Modernizacja boiska do piłki nożnej Zakres prac: ➤ wyrównanie i przygotowanie terenu; ➤ renowacja murawy; ➤ zakup i montaż bramek; ➤ zakup piłek. 2. Budowa boiska do siatkówki Zakres prac: ➤ wyrównanie i przygotowanie terenu; ➤ wyłożenie nawierzchni mineralnej; ➤ zakup i montaż słupów i siatki; ➤ zakup piłek. Koszty ogólne dla obu obiektów: ➤ zakup i montaż siatki ogrodzeniowej wokół obiektu; ➤ zakup i montaż ławek; ➤ budowa szatni; ➤ budowa zadaszanej wiaty dla zawodników; ➤ zakup przenośnych toalet.
Beneficjenci ostateczni	➤ mieszkańcy Słobit; ➤ przyjezdni z okolicznych miejscowości; ➤ turyści.

PRIORYTET I	Modernizacja i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej
ZADANIE 1.4	Budowa placów zabaw dla dzieci
Opis stanu istniejącego	Blisko 25% mieszkańców miejscowości stanowią dzieci i młodzież. Znaczna jest również liczba najmłodszych dzieci, dla których brakuje oferty kształcącej rozwój fizyczny i intelektualny. Pomimo znacznych skupisk ludności w centralnej, południowej i wschodniej części, w miejscowości brakuje placów zabaw dla dzieci. W Słobitach nie funkcjonuje również żadna placówka wychowania przedszkolnego dla dzieci do 6 roku życia. Powinno się dążyć do stworzenia na terenie miejscowości w pełni wyposażonych placów zabaw dla dzieci w otoczeniu trzech najliczniej zamieszkałych obszarów. Utworzenie placów zabaw stworzy bardziej dogodne warunki do rozwoju sportowych nawyków wśród młodych ludzi, wpłynie pozytywnie na integrację środowiska lokalnego oraz przyczyni się do zmniejszenia liczby dzieci z wadami postawy. Urządzenia i rozwiązania techniczne zastosowane podczas budowy placu będą nowoczesne i bezpieczne. Przedstawienie odpowiednich certyfikatów i atestów będzie jednym z wymogów postawionych przed wykonawcą inwestycji.
Prace planowane w ramach projektu	Zakres prac dla 3 placów zabaw: 1. Wyrównanie terenu; 2. Zasianie trawy; 3. Zakup i montaż elementów wyposażenia placu: ➤ piaskownica; ➤ zjeżdżalnia; ➤ huśtawki; ➤ równoważnia; 4. Ogrodzenie placu zabaw; 5. Zakup i montaż elementów dodatkowych: ➤ ławeczki drewniane; ➤ kosze na śmieci.
Beneficjenci ostateczni	➤ mieszkańcy Słobit; ➤ przyjezdni z okolicznych miejscowości; ➤ turyści.

PRIORYTET I	Modernizacja i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej
ZADANIE 1.5	Organizacja kąpieliska przy stawie w południowej części wsi
Opis stanu istniejącego	Staw wiejski w południowej części wsi jest największym zbiornikiem wodnym na obszarze miejscowości. Brzeg stawu umożliwia swobodne dojście do akwenu. Możliwe jest więc zagospodarowanie zbiornika jako kąpieliska wiejskiego. W celu dopuszczenia stawu do pełnienia funkcji kąpieliska należy uzyskać opinię / zgodę właściwego organu o braku przeciwwskazań sanitarnych do użytkowania. W dalszej kolejności należy oczyścić i utwardzić dno akwenu oraz stworzyć infrastrukturę towarzyszącą w postaci pomostu, wiat, stolików, ławek. Zagospodarowanie stawu w takim kształcie przyczyni się do rozwoju funkcji rekreacyjnej miejscowości oraz poprawy estetyki wsi.
Prace planowane w ramach projektu	➤ utwardzenie fragmentu dna stawu; ➤ wyczyszczenie stawu; ➤ budowa pomostu; ➤ zakup i montaż wiaty wypoczynkowej; ➤ zakup i montaż stolików; ➤ zakup i montaż ławek.
Beneficjenci ostateczni	➤ mieszkańcy Słobit, ➤ przyjezdni z okolicznych miejscowości, ➤ turyści.

PRIORYTET II	Rozwój i rozbudowa infrastruktury technicznej
ZADANIE 2.1	Budowa chodnika i ścieżki rowerowej przy drodze gminnej.
Opis stanu istniejącego	Poprawy wymagają rozwiązania komunikacyjne wewnątrz miejscowości, w szczególności w obrębie drogi gminnej w kierunku zabudowań mieszkalnych pracowników byłych PGR-ów (wschodnia część wsi). Chodnik przy drodze gminnej nie spełnia parametrów normatywnych. Droga wykorzystywana jest również przez dzieci i młodzież, która rowerami dojeżdża do pobliskiej szkoły. Ze względu na znaczne obłożenie odcinka oraz brak oświetlenia punktowego, droga stanowi zagrożenie zarówno dla bezpieczeństwa pieszych, jak i rowerzystów. Ze względu na brak możliwości poszerzenia chodnika w oparciu o rodzaj zastosowanej nawierzchni, należy go usunąć. W dalszej kolejności doprowadzić do budowy nowego chodnika oraz ścieżki rowerowej. Stworzenie tego rodzaju infrastruktury zapewni możliwość bezpiecznego

	korzystania z drogi wszystkim jej użytkownikom.
Prace planowane w ramach projektu	1. Usunięcie chodnika przy drodze gminnej. 2. Budowa chodnika. ➤ prace ziemne; ➤ zakup i ułożenie kostki brukowej. 3. Budowa ścieżki rowerowej. ➤ prace ziemne; ➤ zakup i ułożenie kostki brukowej pod ścieżkę rowerową; ➤ oznaczenie ścieżki rowerowej; 4. Uzupełnienie oświetlenia przy drodze.
Beneficjenci ostateczni	➤ mieszkańcy Słobit; ➤ przyjezdni z okolicznych miejscowości; ➤ turyści.

PRIORYTET II	Rozwój i rozbudowa infrastruktury technicznej
ZADANIE 2.2	Budowa publicznego parkingu przy Kościele P.W. Zmartwychwstania Pańskiego
Opis stanu istniejącego	Utrudnieniem komunikacyjnym dla osób przyjezdnych korzystających z obiektu jest brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych. Osoby przyjeżdżające na uroczystości kościelne własnymi pojazdami parkują je przy drodze powiatowej oraz nie przeznaczonych do tego celu miejscach na terenie wsi. Pojazdy pozostawione na drodze powiatowej i innych miejscach, stwarzają znaczne utrudnienie komunikacyjne dla mieszkańców oraz zagrożenie dla użytkowników dróg. Problem dodatkowo nasili się w momencie przeprowadzenia inwestycji polegających na budowie świetlicy wiejskiej i innych obiektów o funkcjach rekreacyjnych. Należy dążyć do budowy parkingu w centrum wsi, przy Kościele Parafialnym.
Prace planowane w ramach projektu	➤ wyrównanie i utwardzenie terenu pod budowę parkingu; ➤ zakup i ułożenie kostki brukowej.
Beneficjenci ostateczni	➤ mieszkańcy Słobit; ➤ przyjezdni z okolicznych miejscowości; ➤ turyści.

PRIORYTET III	Odnowienie zabytkowych obiektów architektury sakralnej
ZADANIE 3.1	Odnowienie dachu budynku Kościoła P.W. Zmartwychwstania Pańskiego
Opis stanu istniejącego	W północno – zachodniej części wsi znajduje się neogotycki Kościół P.W. Zmartwychwstania Pańskiego. Obiekt zbudowany w latach 1863-1865. Kościół wymaga przeprowadzenia prac modernizacyjnych, m.in. odnowy dachu.
Prace planowane w ramach projektu	Zakres prac: ➤ pokrycie dachu budynku dachówką.
Beneficjenci ostateczni	➤ mieszkańcy Słobit; ➤ przyjezdni z okolicznych miejscowości; ➤ turyści.

PRIORYTET IV	Wzrost przedsiębiorczości oraz wyrównywanie szans na rynku pracy
ZADANIE 4.1	Szkolenia z zakresu zakładania, prowadzenia i finansowania działalności gospodarczej
Opis stanu istniejącego	W Słobitach znajduje się 1 obiekt usługowy i 3 handlowe. Z całą pewnością rozwój przedsiębiorczości na obszarze miejscowości przyczyniłby się do aktywizacji społeczności oraz uzyskania dodatkowego źródła dochodu na rzecz gospodarstw domowych. Poprzez system szkoleń ukierunkowanych na wzrost przedsiębiorczości należy zachęcać mieszkańców do tworzenia podmiotów gospodarczych.
Prace planowane w ramach projektu	Szkolenia realizowane w świetlicy wiejskiej w Słobitach z zakresu: ➤ zakładania i form prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach wiejskich, ➤ finansowania działalności gospodarczej ze środków publicznych, w tym Unii Europejskiej.
Beneficjenci ostateczni	➤ mieszkańcy Słobit

PRIORYTET IV	Wzrost przedsiębiorczości oraz wyrównywanie szans na rynku pracy
ZADANIE 4.2	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
Opis stanu istniejącego	Należy zapewnić dzieciom i młodzieży możliwości rozwoju zainteresowań, wyrównywania braków edukacyjnych oraz dodatkowy dostęp do wiedzy i informacji w ramach oferty pozaszkolnej. Odpowiednio dobrany cykl zajęć w ramach oferty świetlicy wiejskiej

	umożliwi dzieciom i młodzieży rozwój indywidualnych zainteresowań oraz wyposaży w wiedzę i umiejętności kluczowe (takie jak znajomość języków obcych, podstawy informatyki) niezbędne w pracy i rozwoju zawodowym.
Prace planowane w ramach projektu	Cykl zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży organizowanych w świetlicy wiejskiej: ➤ język angielski (lub niemiecki); ➤ obsługa komputera; ➤ koła zainteresowań.
Beneficjenci ostateczni	➤ dzieci i młodzież ze Słobit.

PRIORYTET V	Rolnictwo
ZADANIE 5.1	Szkolenia zawodowe dla osób pracujących w rolnictwie
Opis stanu istniejącego	W celu podniesienia jakości produkcji, rolnicy ze Słobit powinni nieustannie wzbogacać wiedzę nt. kierunków rozwoju gospodarstw rolnych i możliwości pozyskania na te działania środków, zarówno krajowych, jak i pochodzących z Unii Europejskiej.
Prace planowane w ramach projektu	Szkolenia dla osób zatrudnionych w rolnictwie prowadzone w świetlicy wiejskiej w Słobitach nt.: ➤ organizacji i funkcjonowania grup producentów rolnych, ➤ aktualnych regulacji prawnych dla sektora rolnego, ➤ dopłat do paliwa rolniczego, ➤ rent strukturalnych, ➤ ochronie roślin, ➤ zalesiania gruntów rolnych, ➤ udzielania pożyczek na tworzenie stanowisk pracy, ➤ nowych technologii w produkcji roślinnej na potrzeby przemysłowe, ➤ wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ➤ ubezpieczeń w rolnictwie, ➤ praktycznego szkolenia z wykorzystania komputera i programów komputerowych w gospodarstwie rolnym, rachunkowości rolnej, kalkulacji rolniczych, ➤ zasad opodatkowania w rolnictwie, ➤ rolnictwa ekologicznego, ➤ zasad finansowania działalności rolniczej z funduszy unijnych.

Beneficjenci ostateczni	➤ rolnicy w gminy Wilczęta, w szczególności z miejscowości Słobity.
--------------------------------	---

PRIORYTET V	Rolnictwo
ZADANIE 5.2	Modernizacja gospodarstw rolnych
Opis stanu istniejącego	Infrastruktura techniczna gospodarstw rolnych w Słobitach wymaga modernizacji, by móc dostosować produkcję do wymogów dotyczących ochrony środowiska naturalnego, standardów sanitarnych, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz warunków utrzymania zwierząt.
Prace planowane w ramach projektu	Modernizacja gospodarstw rolnych: 1. budowa, przebudowa, remont połączony z modernizacją obiektów służących do produkcji rolnej oraz przechowywania, przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wraz z zakupem infrastruktury, 2. zakup i instalacja maszyn, wyposażenia do produkcji rolnej, przechowywania upraw, suszenia, magazynowania oraz przygotowania do sprzedaży, spełniających normy i standardy UE. 3. zakup gruntów rolnych i nieruchomości, 4. zakładanie i modernizacja sadów i plantacji wieloletnich, w tym plantacji roślin ekologicznych, łącznie z ogrodzeniem i wyposażeniem w urządzenia techniczne, 5. budowa elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej.
Beneficjenci ostateczni	➤ rolnicy z gminy Wilczęta, w szczególności z miejscowości Słobity.

PRIORYTET V	Rolnictwo
ZADANIE 5.3	Grupy producentów rolnych
Opis stanu istniejącego	Należy zachęcać rolników indywidualnych do wstępowania do grup producentów rolnych. Organizacja rynku produktów rolnych i dostosowania produkcji do wymagań odbiorcy z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, przechowywania i dystrybucji produktów, jakie oferują grupy producenckie, jest istotnym elementem dostosowywania polskiego rolnictwa do wymogów gospodarki rynkowej. Wdrażane mechanizmy pozwolą rolnikom poprawiać ekonomiczną efektywność gospodarowania, a konsumentom zapewnią dobry jakościowo i stosunkowo tani produkt.

Prace planowane w ramach projektu	➤ tworzenie nowych lub włączanie rolników do istniejących grup producentów rolnych.
Beneficjenci ostateczni	➤ rolnicy z gminy Wilczęta, w szczególności rolnicy z miejscowości Słobity.

PRIORYTET V	Rolnictwo
ZADANIE 5.4	Płatności rolnośrodowiskowe
Opis stanu istniejącego	W Słobitach promocja produkcji rolniczej przyjaznej dla środowiska wykraczającej poza zwykłą dobrą praktykę jest niewystarczająca. Uwzględniając zagrożenia jakie niesie ze sobą intensyfikacja rolnictwa oraz wartość przyrodniczą obszaru należy włączyć jak najwięcej producentów rolnych do programów rolnośrodowiskowych.
Prace planowane w ramach projektu	Wprowadzenie w miejscowości Słobity pakietów rolnośrodowiskowych: ➤ rolnictwo zrównoważone, ➤ rolnictwo ekologiczne, ➤ ekstensywne trwałe użytki zielone, ➤ ochrona cennych siedlisk przyrodniczych, ➤ zachowanie lokalnych odmian roślin uprawnych, ➤ ochrona lokalnych ras zwierząt gospodarskich, ➤ ochrona gleb i wód, ➤ strefy buforowe.
Beneficjenci ostateczni	➤ rolnicy z miejscowości Słobity

PRIORYTET V	Rolnictwo
ZADANIE 5.5	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej i reorientacja zawodowa
Opis stanu istniejącego	Mechanizmy rynkowe wymuszają zmiany strukturalne sektora rolnego w kierunku koncentracji produkcji w grupie o największym potencjale ekonomicznym. W przypadku gospodarstw niskotowarowych postępować będzie proces dywersyfikacji źródeł dochodu w kierunkach nierolniczych.
Prace planowane w ramach projektu	Szkolenia organizowane w ramach świetlicy wiejskiej: 1. szkolenia z zakresu tworzenia firm i prowadzenia działalności gospodarczej oraz zasad korzystania ze wsparcia UE 2. wsparcie inwestycji związanych z rozpoczęciem lub rozwojem

	działalności pozarolniczej przez rolników i członków ich rodzin, w dziedzinie: ➤ usług dla rolnictwa lub leśnictwa, ➤ usług dla ludności, ➤ drobnej wytwórczości, ➤ rzemiosła lub rękodzieła, ➤ usług budowlanych oraz robót instalacyjnych, ➤ turystyki wiejskiej oraz usług związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, ➤ działalności transportowej. Należy dostosowywać kwalifikacje zawodowe tych osób odchodzących z rolnictwa w kierunku potrzeb rynku pracy. Szczególną rolę w tym procesie odgrywają szkolenia i doradztwo zawodowe finansowane ze środków publicznych, w tym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
Beneficjenci ostateczni	➤ rolnicy z miejscowości Słobity.

11. Sposób monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

Monitoring stopnia wykonania zadań przewidzianych w Planie Odnowy Miejscowości będzie realizowany przez Radę Sołecką Miejscowości Słobity, Sołtysa oraz Gminę Wilczęta poprzez:

- analizę budżetu Gminy i stopnia wykonania poszczególnych zadań,
- sprawozdania z wykonania budżetu,
- dokumentację z odbioru robót inwestycyjnych.

Informacje o podejmowanych działaniach będą publikowane za pośrednictwem:

- tablicy informacyjnej we wsi Słobity,
- lokalne media.

Komunikacja i wymiana opinii nt. postępów realizacji zadań oraz planowanych przedsięwzięć odbywała się będzie podczas spotkań wiejskich. Każdy pełnoletni mieszkaniec miejscowości Słobity będzie uprawniony do monitorowania zakresu oraz stopnia wdrażania planu.

Kontakt pomiędzy wsią a władzami gminy będzie zachowany poprzez Sołtysa oraz aktywnych mieszkańców miejscowości.

Plan Rozwoju Miejscowości Słobity powstał przy współudziale mieszkańców miejscowości Słobity, Rady Sołeckiej oraz Gminy Wilczęta.

Wypracowane priorytety i zadania są wynikiem konsultacji społecznych i stanowią dobro wspólne, którego realizacja leży w interesie stron.

Wykaz tabel i rycin

Ryc. 1 – Pałac w Słobitach. Rycina z roku 1750, str. 6;

Ryc. 2 – Pałac w Słobitach. Widoczny fragment ogrodów od strony południowej. Fotografia z 1934 roku, str. 6;

Ryc. 3 – Hol główny pałacu w Słobitach. Fotografia z 1934 roku, str. 7;

Ryc. 4 – Pałac w Słobitach. Widok od strony południowej (od ogrodów). Fotografia z roku 1939, str. 8;

Ryc. 5 – Pałac w Słobitach. Widok od frontu. Fotografia z roku 2008, str. 8;

Ryc. 6 – Folwark przypałacowy. Fotografia z roku 2008, str. 8;

Ryc. 7 – Neogotycki kościół w Słobitach. Od lewej tablica upamiętniająca mieszkańców miejscowości, którzy zginęli podczas I wojny światowej, str. 9;

Ryc. 8 – Widok wsi od strony Młynar. W perspektywie widoczne są zabudowania wielorodzinne oraz centralne skrzyżowanie, str. 11;

Ryc. 9 – Miejsce spotkań wykorzystywane przez mieszkańców miejscowości, str. 11

Ryc. 10 – Osiedle zamieszkiwane głównie przez byłych pracowników PGR, str. 11;

Ryc. 11 – Zabudowania jednorodzinne w południowej części miejscowości, str. 12;

Ryc. 12 – Boisko do piłki nożnej w południowej części wsi, str. 18;

Ryc. 13 – Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Słobitach, str. 22;

Ryc. 14 – Staw wiejski w południowej części wsi. W przyszłości planowane miejsce na kąpielisko, str. 24;

Ryc. 15 – Budynek Leśnictwa Słobity, str. 25;

Ryc. 16 – Sklep spożywczo – przemysłowy, str. 28;

Ryc. 17 – Zabudowania wielorodzinne przy drodze w kierunku Pasłęka, str. 29;

Ryc. 18 – Przystanek PKS, str. 29;

Ryc. 19 – Droga gminna w kierunku osiedla byłych pracowników PGR, str. 30.

Tabela 1. Obiekty zabytkowe na obszarze miejscowości wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Warmińsko – Mazurskiego, str. 9;

Tabela 2. Liczba ludności w miejscowości Słobity na przestrzeni ostatnich 5-ciu lat, str. 15;

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności według grup ekonomicznych (dane na dzień 31.12.2007 roku), str. 16;

Tabela 4. Pomniki przyrody, str. 26.

Wykresy:

- Obszary problemowe występujące na obszarze miejscowości Słobity, str. 40;

- Inwestycje wg. priorytetów potrzeb miejscowości Słobity, str. 41;

- Oceny inwestycji zawartych w planie, str. 41 - 45.

Przewodniczący Rady
Andrzej Pańczuk